

Ikt. sz.: NEB/13-2/2017.

NEB-5/2017. sz. ülés
(NEB-66/2014-2018. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Magyarországi nemzetiségek bizottságának**
2017. március 28-án, kedden, 13 óra 14 perckor
az Országgyűlés Irodaháza V. emelet 562. számú tanácstermében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	3
<i>Az ülés résztvevői</i>	4
<i>Elnöki bevezető</i>	5
<i>A határozatképesség megállapítása</i>	5
<i>Ritter Imre napirend kiegészítésére vonatkozó javaslata</i>	5
<i>A napirend elfogadása</i>	5
<i>A büntetőeljárásról szóló törvényjavaslat (T/13972. szám) (Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján) (Vitához kapcsolódó bizottság)</i>	6
<i>Határozathozatalok</i>	14
<i>Lovass Tibor, a Helyi Televíziók Országos Egyesülete elnökének tájékoztatója</i>	15
<i>Lovass Tibor tájékoztatója</i>	15
<i>Kérdések, hozzászólások, válaszok</i>	18
<i>A 2018. évi nemzetiségi költségvetési igények megvitatása</i>	25
<i>Ritter Imre tájékoztatója</i>	26
<i>Kérdések, hozzászólások</i>	28
<i>Egyebek</i>	35
<i>Az ülés berekesztése</i>	37

Napirendi javaslat

1. A büntetőeljárásról szóló törvényjavaslat (T/13972. szám)
(Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)
(Vitához kapcsolódó bizottság)
2. Lovass Tibor, a Helyi Televíziók Országos Egyesülete elnökének tájékoztatója
3. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Fuzik János** szlovák nemzetiségi szószóló, a bizottság elnöke

Farkas Félix roma nemzetiségi szószóló, a bizottság alelnöke

Giricz Vera ruszin nemzetiségi szószóló

Hartyányi Jaroslava ukrán nemzetiségi szószóló

Hepp Mihály horvát nemzetiségi szószóló

Kissné Köles Erika szlovén nemzetiségi szószóló

Kreszta Traján román nemzetiségi szószóló

Ritter Imre német nemzetiségi szószóló

Dr. Turgyán Tamás örmény nemzetiségi szószóló

Varga Szimeon bolgár nemzetiségi szószóló

Helyettesítési megbízást adott:

Alexov Lyubomir szerb nemzetiségi szószóló Kissné Köles Erika szlovén nemzetiségi szószólónak

Dr. Csúcs Lászlóné lengyel nemzetiségi szószóló Giricz Vera ruszin nemzetiségi szószólónak

Koranisz Laokratiz görög nemzetiségi szószóló Hepp Mihály horvát nemzetiségi szószólónak

A bizottság titkársága részéről

Schweighoffer Anita munkatárs

Dr. Arczt Ilona főtanácsadó

Meghívottak

Dr. Völner Pál államtitkár (Igazságügyi Minisztérium)

Dr. Miskolczi Barna miniszteri biztos (Igazságügyi Minisztérium)

Dr. Vida József főosztályvezető (Igazságügyi Minisztérium)

Lovass Tibor elnök (Helyi Televíziók Országos Egyesülete)

Dr. Báthory Zoltán parlamenti referens (Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság)

Dr. Benedek György jogi főreferens (Alapvető Jogok Biztosának Hivatala)

Dr. Topuzidisz Dimitrisz szóvivő (Magyarországi Görögök Országos Önkormányzata)

(Az ülés kezdetének időpontja: 13 óra 14 perc)

Elnöki bevezető

FUZIK JÁNOS szlovák nemzetiségi szószóló, a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Az Országgyűlés Magyarországi nemzetiségek bizottsága ülését megnyitom. Köszöntöm a bizottság tagjait, munkatársaikat, titkárságunk és az Országgyűlés Hivatalának munkatársait, minden érdeklődőt. Külön tisztelettel köszöntöm dr. Völner Pál urat, az Igazságügyi Minisztérium parlamenti államtitkárát, dr. Miskolczi Barna urat, az Igazságügyi Minisztérium miniszteri biztosát, dr. Benedek György urat, az Alapvető Jogok Biztosa Hivatalának főreferensét, Báthory Zoltán urat, a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság parlamenti referensét, és várjuk a második napirendi pontunkhoz Lovass Tibor urat, a Helyi Televíziók Országos Egyesületének elnökét.

A határozatképeség megállapítása

A jelenléti ív alapján megállapítom, hogy bizottságunk határozatképes. Helyettesítési megbízást adott Alexov Lyubomir szerb nemzetiségi szószóló Kissné Köles Erika szlovén nemzetiségi szószóló asszonynak, Koranisz Laokratisz görög szószólótársunk helyettesítéssel bízta meg Hepp Mihály horvát nemzetiségi szószólót, valamint dr. Csúcs Lászlóné lengyel nemzetiségi szószóló helyettesítéssel bízta meg Giricz Vera ruszin nemzetiségi szószóló asszonyt. A 13 fős bizottságunkból 10 fő bizottsági tag személyesen van jelen, és a helyettesítési megbízások nyomán teljes létszámban, teljes szavazati számmal, 13 szavazattal kezdjük meg a munkát.

Megállapítom, hogy az ügyrendünkben meghatározott határidőig, ma reggel 8 óráig egyik szószóló sem kívánt írásbeli napirend-kiegészítési javaslattal élni.

A napirendünkről szavazunk, amit a bizottsági ülés meghívójával kiküldtünk. *(Jelzésre:)* Ritter Imre német szószóló úr kér szót.

Ritter Imre napirend kiegészítésére vonatkozó javaslata

RITTER IMRE német nemzetiségi szószóló: Köszönöm szépen. Tisztelettel köszöntök én is mindenkit. A következőre kérném a bizottságot. Tegnap eljutottunk addig a pontig, hogy összeálltak a 2018. évi központi költségvetéssel kapcsolatos nemzetiségi igények, ma délelőtt a Költségvetési albizottság megtárgyalta és valamennyi pontjában egyhangúlag javasolta a NEB-nek tárgyalásra és elfogadásra. Csütörtök reggel már tárcaközi egyeztetések lesznek, és fontos lenne, hogy a tárcajavaslatok mellett a nemzetiségi bizottság javaslata is ott legyen, ezért kérem, hogy harmadik napirendi pontként vegyük fel a mai ülésre. Köszönöm szépen.

A napirend elfogadása

ELNÖK: Köszönöm szépen. Az ügyrendünk szerint kétharmados elfogadás szükséges a napirend szóbeli kiegészítéséhez a bizottsági ülés megkezdése után.

Szavazunk arról, hogy támogatjuk-e, hogy ez a napirendi pont - a 2018. évi központi költségvetés nemzetiségi igényei, a mai albizottsági ülés nyomán - harmadik napirendi pontként felkerüljön ülésünk programjára. Aki ezzel egyetért, kérem, szavazzon kézfeltartással! *(Szavazás.)* 13 igen szavazat. Ellenszavazat nem volt, tartózkodás nem volt.

Megállapítom, hogy a napirend-kiegészítést jóváhagytuk, tehát ez a harmadik napirendi pont lesz, a negyedik napirendi pont pedig az egyebek.

**A büntetőeljárásról szóló törvényjavaslat (T/13972. szám)
(Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)
(Vitához kapcsolódó bizottság)**

Rátérünk első napirendi pontunk tárgyalására. A büntetőeljárásról szóló törvényjavaslat T/13972. sorszámom került benyújtásra. Ennek részletes vitája következik a házszabályi rendelkezések 44-45. §-a alapján. Vitához kapcsolódó bizottságként fogjuk lefolytatni a részletes vitát. Az egész törvényjavaslat tekintetében lefolytatjuk a részletes vitát, tehát az 1-879. §-ig terjedő szakaszban.

Az előterjesztő nevében az Igazságügyi Minisztérium munkatársait, államtitkár urat, miniszteri biztos urat és a szakértő urat is köszöntöm. Tájékoztatom a bizottság tagjait, hogy mint az már valamennyiünk előtt ismert, elindult a törvényalkotás parlamenti informatikai rendszere, rövid nevén a Parlex. A Parlex lehetővé teszi az indítványok jogszabály-szerkesztési és házszabályi előírásoknak megfelelő elkészítését, valamint házszabályszerű benyújtását.

Az általunk tárgyalt T/13972. számú indítvány már ebben az új rendszerben került feldolgozásra. Ennek megfelelően készült el a háttéranyag, valamint a részletes vita további dokumentumai, a bizottság jelentése és a módosító javaslat is, ebben a számítógépes programban készülnek majd el a további dokumentumok, és így kerülnek majd benyújtásra. Javaslom a bizottság tagjainak, hogy a részletes vitát két szakaszban folytassuk le, ahogy ezt eddig is tettük. Van-e ez ellen valakinek kifogása? *(Nincs jelentkező.)*

Ha nincsen, akkor térjünk rá a részletes vita első szakaszára, amelyben meg kell állapítanunk, hogy a törvényjavaslat megfelel-e a házszabályi rendelkezések 44. § (1) bekezdésének. Kérdezem, hogy a bizottság tagjai közül ki az, aki egyetért ezzel, hogy annak a négy kritériumnak a törvényjavaslat megfelel, illetve van-e ezzel kapcsolatban valakinek kifogása. *(Nincs jelentkező.)* Úgy látom, nincs.

Kérdezem a kormány jelenlévő képviselőit, hogy ezzel kapcsolatban van-e észrevételük. *(Nincs jelentkező.)* Úgy látom, az ő véleményük szerint is a törvényjavaslat megfelel a házszabályi rendelkezések (1) bekezdésében foglaltaknak. Kérem a bizottság tagjait, hogy ezt szavazással is erősítsük meg! Aki ezzel egyetért, szavazzon kézfeltartással! *(Szavazás.)* 13 igen szavazat. Ellenszavazat nem volt, tartózkodás nem volt. Köszönöm szépen.

A bizottság tehát a részletes vita első szakaszában egyhangú döntéssel megállapította, hogy a házszabályi rendelkezések 44. § (1) bekezdésének a törvényjavaslat megfelel. A részletes vita első szakaszát ezzel lezárom.

Áttérünk a részletes vita második szakaszára, amelyben állást foglalhatunk a képviselők által benyújtott törvénymódosító indítványokról, illetve dönthetünk saját módosító szándék benyújtásáról.

A törvényjavaslathoz 29 képviselői módosító indítvány érkezett. A kiküldött anyagokban felhívtuk a figyelmet arra, hogy a T/13972/15. és T/13972/28. számú módosító indítvány érintheti a nemzetiségek jogait, érdekeit. Ezek a kiküldött háttéranyag 8., 9., 10. pontjában található.

Kérdezem a bizottság tagjait, hogy kívánnak-e állást foglalni a benyújtott törvénymódosító indítványok valamelyikéről. *(Jelzésre:)* Hepp Mihály horvát szószóló úr, tessék!

HEPP MIHÁLY horvát nemzetiségi szószóló: Koranisz Laokratisz kollégám megkért, hogy két problémát vessek fel ebben a kérdésben, bár ahogy most olvastam a módosító javaslatot, gyakorlatilag van már rá válasz. Az egyik az, hogy az ilyen jellegű fordítást természetesen csak olyan ember csinálhatja meg, akinek OFFI-

vizsgálja van, és megfelelő egyetemeken szerezte. Ha jól tudom, a budapesti és a szegedi egyetemeken lehet csak ezt...

ELNÖK: Egy pillanat, ez nem ehhez szól. Most a képviselők által benyújtott módosító indítványokat kellene megvizsgáljunk, ezt pedig egy kicsit később, amikor már a saját módosító javaslatunkat tárgyaljuk. Egy kis türelmet kérek szövszólótársamtól.

Van-e a képviselők által benyújtott bizottsági indítványokhoz valamilyen észrevétele a bizottság tagjainak, illetve foglaljuk-e állást ezekkel kapcsolatban? Szükséges-e állást foglalni, respektíve van-e valakinek más javaslata, illetve a más javaslat későbbre vonatkozik. *(Nincs jelentkező.)* A képviselői módosító indítványokkal kapcsolatban, úgy látom, hogy senki nem kíván szólni, tehát úgy látom, a 29 benyújtott képviselői módosító indítvánnyal a bizottság tagjai nem kívánnak foglalkozni, nem kívánnak állást foglalni ezekkel kapcsolatban.

Ezzel kapcsolatban az előterjesztők álláspontját sem kérdezem a többi bizottsági módosítóval kapcsolatban, hiszen a bizottságunk sem foglalkozik ezekkel a képviselői módosító indítványokkal.

Lehetőség van saját módosítási szándék benyújtására. Ilyen módosító javaslat a bizottsági vélemény képviselője részéről született, tehát egy két pontot érintő bizottsági módosító javaslat. Ezt a módosító javaslatot kiosztottuk. Tulajdonképpen a felszólaló, Alexov Lyubomir szövszólótársunk, aki a parlamenti részletes vitában képviselte bizottságunk véleményét, érintette mindkét pontot. A módosító javaslat egyrészt a 78. § (1) bekezdését érinti. Itt arról van szó, hogy a törvény hatályos szövege szerint lehetőleg a jogi szaknyelv megfelelő ismeretével rendelkező tolmácsot kell igénybe venni az eljárás során. A javaslat az, hogy a „lehetőleg” szót - tehát a megengedő formát - módosítsuk kötelezőre, tehát a „lehetőleg” elhagyására vonatkozik, hogy mindig a jogi szaknyelv megfelelő ismeretével rendelkező tolmácsot kell igénybe venni, illetve a módosító javaslat 2. sorszámú módosítása a 266. §-t érinti, amelyben adatszolgáltatást a nyomozó szervek önkormányzati szervektől kérhetnek, önkormányzati és nemzetiségi önkormányzati szervektől kérhetnek. Ez a módosítás, amelyet szövszólótársunk megfogalmazott, azt tartalmazza, hogy nem helyi nemzetiségi önkormányzati szervtől, hanem ennek az adminisztratív feladatait ellátó önkormányzati hivataltól kérjék ezeket az adatokat az illetékes szervek.

Kérdezem a bizottság tagjait, hogy kívánnak-e ehhez hozzászólni, mi a véleményük a benyújtott módosító javaslatról. *(Jelzésre:)* Hartyányi Jaroslava ukrán szövszóló asszony!

HARTYÁNYI JAROSZLAVA ukrán nemzetiségi szövszóló: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Államtitkár Úr! A módosítással egyetértünk, de azt kértük - mert nem értettük - az előterjesztőtől annak idején, hogy magyarázza meg, miért építette be a törvénymódosításba a nemzetiségi önkormányzatokat, főleg a helyi önkormányzatokat, amelyek nem rendelkeznek adatokkal, sok helyen még irodájuk sincs. Annak hogy lehet valamilyen adatokat szolgáltatnia? Ez az egyik.

A második. Gondolom, ha valamilyen nemzetiségi embert érint valamilyen bűncselekmény, akkor kérhetik a helyi magyar önkormányzattól ugyanazokat adatokat, mert másképpen nem tudom értelmezni, hogy miért kell bevonni a nemzetiségi önkormányzatokat. Ez azt jelenti, hogy ha bűncselekményt az egyik nemzetiséghez tartozó ember követett el, akkor kérdés, hogy amennyiben kéri azokat az adatokat a helyi önkormányzatoktól, vagyis ha a helyi magyar önkormányzat belenyúl a költségvetésbe, vagy mit tudom, mibe, akkor legyen az, hogy tájékoztatja előtte a helyi önkormányzat elnökét vagy magát a helyi

önkormányzatot. Nem lehet így az adatokat szolgáltatni, úgy érzem, a helyi önkormányzat feje fölött. Ne terheljük a helyi önkormányzatokat, hogy adatokat szolgáltatassanak, mert ez egyáltalán nem is szerencsés. A magyarországi nemzetiségi önkormányzatok, gondolom, államtitkár úr tudja, hogy vannak, kulturális autonómiával rendelkeznek, és ezzel már sokat mondtam. Függenek a magyar önkormányzattól, az egész adminisztráció ott zajlik. Őket ezzel terhelni, hogy rohangáljanak adatokat szolgáltatni, ezt nem tartjuk szerencsésnek. Amennyiben az előterjesztő elmagyarázza, hogy miért, akkor lehet, hogy meggondolom magam. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. A bizottság tagjait kérdezem. *(Jelzésre:)* Dr. Turgyán Tamás örmény szöszólótársunk kért szót.

DR. TURGYÁN TAMÁS örmény nemzetiségi szöszóló: Köszönöm szépen a lehetőséget. Szeretném megkérdezni, hogy mit értünk feltételes adatközlés alatt. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm. Van-e a bizottság tagjainak észrevétele, kérdése. *(Jelzésre:)* Most fel lehet vetni Hepp Mihály kérdését, mert nyelvhasználati kérdésekről is szó van.

HEPP MIHÁLY horvát nemzetiségi szöszóló: Koranisz Laokratisz kollégám kérésének teszek eleget, amikor hozzászólok. Ő két problematikát vet fel ebben a tárgykörben, mégpedig azt, hogy az teljesen természetes, hogy jogot végzett és a jogi idegen nyelvet természetesen ismerő ember képviselheti csak a nemzetiségi vagy pedig idegen nyelvű állampolgárt. Azonban ez felvet egy kérdést, hogy csak a budapesti és a szegedi jogi karon folyik ilyen jellegű képzés, más nem is jöhet számításba.

A másik kérdés pedig az, hogy az OFFI, amely delegálja ezeket a tolmácsokat, a kollégám megfogalmazása szerint szégyenletesen kevés tiszteletdíjat állapít meg ebben az ügyben, tétélesen 4500 forintot, és ezért nem is akarják elvállalni ezt az egész dolgot. Kérdést is felteszek rögtön. Ezeknek a problémáknak a megoldásában a minisztérium lát-e valami lehetőséget, a tolmácsok képzésében, illetve a tolmácsolási díj megváltoztatásában. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen a kérdések tolmácsolását szöszólótársunknak.

Van-e még valakinek észrevétele, kérdése a bizottság tagjai közül. *(Nincs jelentkező.)* Ha nincsen, akkor az előterjesztő képviseletében megkérem dr. Völner Pál parlamenti államtitkár urat, aki egyébként Alexov Lyubomir szöszólótársunk felszólalása nyomán egy részletes levelet, választ, reagálást is írt szöszólótársunknak, amelyet szintén valamennyien megkaptunk. Tehát tulajdonképpen már a probléma kifejtése megkezdődött államtitkár úr részéről is. Megadom a szót, tessék!

DR. VÖLNER PÁL államtitkár (Igazságügyi Minisztérium): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Ha az első módosító pontra koncentrálunk, hogy lehetőleg a jogi szaknyelv megfelelő ismeretével rendelkező tolmácsot kell igénybe venni, ismerjük a magyarországi körülményeket, ugyanakkor a tolmácsolás tekintetében arra szeretnék rámutatni, hogy ugyanúgy, ahogy egy sértett, mert nem mindig csak a bűncselekmény elkövetőjéről, terheltről beszélünk, hanem egy sértett is lehet nemzetiséghez tartozó, akit ugyanígy megillet ez a jog, tehát ez róluk is szól, ha gyakorlatilag a bíróság mondjuk az anyanyelvén beszél vele, ha

magyar anyanyelvű az érintett ebben az eljárásban, ugyanúgy nem rendelkezik jogi képzettséggel, tehát a bíróság, akár a védő vagy akár az ügyész nyilván olyan formában teszi fel a kérdéseket, olyan formában adja elő a tényeket, amelyek nem paragrafusokból állnak. Szerencsére nem járunk állandóan tárgyalásokra, de nem kell azt gondolni, hogy a büntetőeljárásban valami speciális jogi szakismeret kell annak a nyelvezetnek a megértéséhez, hiszen köznapi dolgokra kérdeznek rá, hogy mikor történt, hol járt, kit látott, milyen ruhában volt. Tehát ilyen értelemben a "lehetőleg" egy tágitása az eddigi követelményeknek, hogy ha erre is van mód, akkor ezt is tudják teljesíteni, de önmagában nem jár jogsérelemmel, ha a tolmácsnak nincs jogi képzettsége is egyben. Lényegesen bonyolítaná és nehezítené - 13 nemzetiségről beszélünk -, hogy az ország minden részén rendelkezésre álljon egy eljárás esetén. Hangsúlyoznám, hogy ennek lehet sértetti vetülete is. Ha kérhetnék ebben a bizottság tagjaitól megértést, hogy természetesen hozhatunk szabályokat, csak olyan szabályokat nincs értelme hoznunk, amelyek aztán megakadályozzák, lelassítják, elnehezítik az eljárásokat. Talán egy kicsit azt kérném, jobban bízzunk a bírákban, ügyészekben. Talán nagy problémák az eddigiek során sem merültek fel abból eredően, hogy nem rendelkezett minden esetben jogi végzettséggel a tolmács. A törvényben van egy törekvés ezzel a "lehetőleg" kifejezéssel. Én ezt így előremutatónak érzem, csak szerintem minden esetben fizikai képtelenség teljesíteni, mert ha teljesíteni akarnánk, az olyan időelhúzóással és egyebekkel járna, ami a másik követelményt, a gyors eljárást, a gyors reparációt, a gyors elégtétel megadását veszélyeztetné. Köszönöm képviselő asszonynak, hogy úgy mondom, azt a felvetését, hogy ha megfelelően érvelek, akkor esetleg el tudják fogadni. Megpróbálok élni ezzel a lehetőséggel.

A másik része ez a bizonyos feltételes adatkérés. Nyilvánvalóan a nemzetiségi önkormányzatoknál elég kevés adatbázis van, de van néhány adat, amit tőlük lehet megkérni. Ugyanakkor maga a törvény előírja, hogy gyakorlatilag ilyen esetekben a helyi önkormányzat hivatala köteles háttérrel biztosítani ehhez. A kisebbségi önkormányzatot mint jogi személyt nyilván az elnök képviseli egy ilyen megkeresés esetében, és a hivatali apparátushoz fordul ebben az esetben, hogy azt az igazolást állítsák ki, amit majd ő alá tud írni. Nyilván a tartalomra vonatkozóan neki kell majd nyilatkoznia, hogy ez valós, hogy valaki feliratkozott, kiiratkozott, elköltözött. Gyakorlatilag önök jobban tudják, hogy mi az, ami önöknél adatként fellelhető, bár bevallom, ahol én lakom, ott is három kisebbségi önkormányzat van, de egy elméleti lehetősége lehet egy ilyen megkeresésnek. Ezt próbálta szabályozni a törvény.

Ugyanakkor ha valaki nem tudja teljesíteni, akkor a törvényjavaslat 264. § (1) bekezdése egyszerűen leírja a teljesítés akadályát, és akkor ezzel lezárta a maga részéről az ügyet, hogy a helyi önkormányzat nem teljesít, neki nincs ilyen adata stb. A nyomozhatóságnak egyfajta körültekintő eljárását biztosíthatja az, ha a helyi kisebbségi önkormányzatot is meg tudja keresni egy állítás tekintetében keresni, amit akár a sértett mondott, akár a terhelt, akár a védő. Nem gondolnék itt ilyen nagy horderejű dolgokra és óriási adminisztrációs teherre. Ott van a helyi önkormányzat és annak a hivatala, és amennyiben nem teljesítik, akkor a kisebbségi önkormányzattól sem várható ilyenfajta teljesítés. Nem érzek akkora csapdát és veszélyt vagy egy olyan lehetetlen terhet benne, amit egy kétsoros levéllel - ha nem tudom teljesíteni - ne tudnék igazolni. Ha pedig ténylegesen van adat, akkor a törvény alapján a helyi önkormányzatnak, a hivatalnak kutyakötelessége.

Az a része, a lehatárolás, hogy az önkormányzat vagy a hivatal, az egy belső SZMSZ-be tartozó kérdés, hogy ilyen megkeresés érkezett, az elnök azt mondja, hogy ki jár el, és a hivatalnak kell teljesíteni, de ezt a büntetőeljárásban nem tudjuk

szabályozni, mert ez az önkormányzati kérdéskörbe tartozik. Ugyanakkor ott megvan rá szerintük a kellő felhatalmazás. Nem tudom, sikerült-e minden részletre kitérnem.

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. *(Jelzésre:)* Dr. Turgyán Tamás örmény szószóló úr kért szót.

DR. TURGYÁN TAMÁS örmény nemzetiségi szószóló: Bocsásson meg, lehet, hogy nehéz a felfogásom, de akkor másképp kérdezek. Mitől feltételes egy adatkérés?

ELNÖK: Tessék parancsolni, államtitkár úr!

DR. VÖLNER PÁL államtitkár (Igazságügyi Minisztérium): Köszönöm. Az adatkérés feltétele, hogy egyáltalán létezik ilyen adat. Gyakorlatilag nem az van, hogy ezt az adatot adja ki az önkormányzat, mert az a feltétele, hogy az önkormányzat valóban rendelkezik is ilyen adattal. Ha azt mondanánk, hogy adatkérés, az egy kicsit ijesztőbb történet lenne, mert akkor olyan adatokat kérhetnénk, amire aztán lehet mondani, hogy hogyan kéritek, amikor ez nálunk nem lelhető fel.

DR. TURGYÁN TAMÁS örmény nemzetiségi szószóló: Bocsánat, ezt akkor úgy értsem, hogy ha kérünk adatot az önkormányzattól...

ELNÖK: Turgyán Tamás szószólótársunk kért szót. Tessék!

DR. TURGYÁN TAMÁS örmény nemzetiségi szószóló: Bocsi! Tehát kérek adatot a helyi nemzetiségi önkormányzattól, feltéve, ha rendelkezik ilyen adatokkal?

DR. VÖLNER PÁL államtitkár (Igazságügyi Minisztérium): Vagy bekövetkezik az a feltétel, ami miatt kérnem kell. Tehát automatikusan nem kell kérni ezeket az adatokat, mert nemzetiségi szál van benne, hanem az a feltétele, hogy legyen relevanciája.

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Maga a törvény is leírja, hogy ez egy olyan adat, ami bizonyos körülmények létrejötte során válhat relevánssá. De azért nekünk, nem jogvégzett embereknek nem egyszerű ezt valóban megfognunk.

DR. VÖLNER PÁL államtitkár (Igazságügyi Minisztérium): Aki nem büntetőjogász, annak egyébként is periféria, tehát ezért mondtam.

ELNÖK: Köszönöm szépen. *(Jelzésre:)* Kissné Köles Erika szlovén szószóló asszony, tessék!

KISSNÉ KÖLES ERIKA szlovén nemzetiségi szószóló: Tisztelettel köszöntöm én is a vendégeinket, illetve államtitkár urat és a szakértő urakat. Én az első ponthoz szólnék. Nem akartam addig szólni, amíg több irányból nem hangzik el valamilyen észrevétel. Teljesen bizonyosan tudom, hogy például mi, szlovének, nem tudnánk jogi szaknyelvet is ismerő tolmácsot biztosítani. Örülök, hogy a másik 12 nemzetiségnek ilyen a rendelkezésére áll. Azt is tudom, hogy nem tudunk rövid távon sem kinevelni ilyen embert. Önmagában ez a törvénymódosítás, hogy kötelező biztosítani a nemzetiségi nyelvet és a jogot egyaránt ismerő tolmácsot, ez a mi esetünkben működésképtelenné válik, tehát semmilyen büntetőügyet nem tudnánk ilyen

szempontból, ha szükséges lenne, levezetni. Ezt javaslom a bizottságnak megfontolásra. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. A bizottság tagjai közül kíván-e még valaki szólni? *(Jelzésre:)* Hartyányi Jaroslava ukrán szószóoló asszony, tessék!

HARTYÁNYI JAROSZLAVA ukrán nemzetiségi szószóoló: Az államtitkár úrtól kérdeznék. Az előző törvényben nevesítve volt a nemzetiségi önkormányzat?

DR. VIDA JÓZSEF főosztályvezető (Igazságügyi Minisztérium): Szerintem nem volt így külön a nemzetiségi önkormányzati szerv megjelölve. Szerintem ez egy finomítás a szövegben, egy kis pontosítás, hogy ezt szétválasztottuk és differenciáltuk.

HARTYÁNYI JAROSZLAVA ukrán nemzetiségi szószóoló: Ha nem volt nevesítve, államtitkár úr nagyon kedvesen próbálta megmagyarázni, de nekem még mindig kevés az információ. Milyen körülmények sarkallták önöket arra, hogy betegyék oda a nemzetiségi önkormányzatot? Mi ennek a háttere?

DR. VIDA JÓZSEF főosztályvezető (Igazságügyi Minisztérium): A pontosítás.

DR. VÖLNER PÁL államtitkár (Igazságügyi Minisztérium): Történt ilyen adatkérés a múltban.

DR. VIDA JÓZSEF főosztályvezető (Igazságügyi Minisztérium): Bizonyosan.

HARTYÁNYI JAROSZLAVA ukrán nemzetiségi szószóoló: Biztos, hogy kértek, csak benne volt-e a törvényben úgy megfogalmazva, mint most?

DR. VIDA JÓZSEF főosztályvezető (Igazságügyi Minisztérium): Gondolom, ez az ágazati törvények vizsgálatát is igényelte, hogy ezt pontosítsuk. Nyilván a helyi önkormányzati szervet és a nemzetiségi önkormányzati szervet helyi önkormányzati szerv címen nem lehetett egyben kezelni. Gondolom, azért kellett pontosítani vagy különválasztani.

A megkeresésről azt gondolom, hogy irányulhat adott esetben olyan adatra, amely esetleg egy ilyen önkormányzatnál áll rendelkezésre. Tehát ezért gondolom, hogy ez a pontosítás szükséges volt a szövegben.

HARTYÁNYI JAROSZLAVA ukrán nemzetiségi szószóoló: Ha lehet, elnök úr, tovább mondanám.

ELNÖK: Ismételten szót kér Hartyányi Jaroslava. Tessék!

HARTYÁNYI JAROSZLAVA ukrán nemzetiségi szószóoló: Bocsánat, nem szerettem volna párbeszédet, csak a kérdésre szerettem volna választ kapni. Tehát ha jól értettem, ez azt jelenti, hogy eddig nem volt, most bekerült. Értettem államtitkár úr magyarázatát, de nem értettem azt a választ, vagyis nem hallottam, hogy mi az, ami miatt bekerült. Mitől változtatják meg? Ha folyik egy büntetőeljárás valaki ellen, vagy valaki sértett, saját magára vonatkozóan nem köteles adatokat szolgáltatni, de ha érintett az eljárásban, akkor biztos, hogy bíróságra megy és ott vallomást tesz. Itt egy szervről beszélnek, a helyi önkormányzatról. Önök, gondolom, azzal nagyon tisztában vannak, hogy mit jelent Magyarországon a helyi nemzetiségi önkormányzat.

A nemzetiségi önkormányzat azt jelenti, hogy van körülbelül három ember, mondjuk 60 vagy 70 százaléka, szavaznak, írják nekik a jegyzőkönyvet, és önállóan már ott tartanak, hogy majd nem megmondják, hogy mit kell csinálni. Mi ez ellen felemeljük a szavunkat, hogy a helyi magyar önkormányzat rátelepszik a helyi nemzetiségi önkormányzatra. Arról nem beszélve, csak hogy megértse, hogy ott tartunk, hogy egy helyi önkormányzat egy városban - nem szeretném megnevezni, de ha kell, megnevezem - egy nemzetiségi önkormányzat kiállítását kitiltotta az összes intézményből. Majd ennek lesz biztosan utóélete, mert ezt nem fogjuk annyiban hagyni. Ez minket, ukránokat érint. Tehát úgy döntött, hogy joga van kitiltani. A meghívó már kész volt, de azt mondta, hogy ez nem mehet, pedig megnéztük az anyagot. Érti, hogy mit akarok mondani? Itt tartunk.

Azt kérem az előterjesztőtől, hogy nagyon gondolják meg, mert úgy érzem, ez rossz irányt vesz. A helyi nemzetiségi önkormányzatokat, amelyek nem rendelkeznek adatokkal, nem végeznek önálló gazdasági tevékenységet, jegyzőkönyvet is készítenek magyar nyelven nekik, miért kell terhelni? Elkezdődik a nyomozás, aztán mondják, hogy az elnök jöjjön, írja alá, mutassa meg. Miért? Miért nem elég a magyar önkormányzat, vagyis a helyi magyar önkormányzat?

ELNÖK: Szlovák nemzetiségi szószólóként kívánok bekapcsolódni, egy-két gondolat bennem is van. Lehet, hogy valóban rossz irányba megy ez a beszélgetés, de én ott érzem a rossz irányt, hogy nem biztos, hogy fel kell háborodnunk, ha a nemzetiségi önkormányzatainkat önkormányzatszámba veszik. Márpedig egy nemzetiségi önkormányzat a hazai nemzetiségek érdekeit, jogait képviseli különböző szinteken. Egy helyi nemzetiségi önkormányzat helyi szinten képviseli, ha sérelem éri, kitiltják a kiállításukat vagy bármi, ő jogi személy, neki lehetősége van fellépni és megvédeni a nemzetiségek érdekeit. Ugyanígy ha egy nemzetiségi ember akár büntetőeljárásba kerülhet, hát miért ne védhetné az érdekeit egy nemzetiségi önkormányzat? Én ettől tehát nem tartanék. Természetesen 2400 különböző helyi nemzetiségi önkormányzat - és most nem beszéltünk még a területiekről - működik az országban, nyilván mások a feltételeik. Vannak ilyenek is, olyanok is vannak. Vannak olyanok, amelyek valóban nehezen dolgoznak, talán még adatokat sem kezelnek, vannak olyanok, amelyek intézményeket tartanak fenn, és csak helyi önkormányzatokról beszéltem. Szerintem ettől nem kéne megijedünk.

Hozzáteszem konkrétan a javaslatához, hogy én ott látom a javaslatot, hogy a mi módosításunk vagy az a módosítás, ami elénk került, ez éppen átlépne a nemzetiségi önkormányzat elnökén, hiszen egyenesen nemzetiségi adatokat a települési önkormányzat hivatalától kérne. Márpedig egy nemzetiségi önkormányzatot a szervei képviselnek, helyi szinten az elnöke és a bizottság, mert hivatala nincs, országos szinten még hivatala is van, de egy elnökön ez valahogy átlépne, márpedig egy elnöknek tudnia kéne arról, hogy valamilyen szerv adatot kér a nemzetiségi polgárai ügyében, és ő forduljon a hivatalhoz, és ha nem teljesíti, akkor panaszt tesz. *(Jelzésre:)* Tessék, Hartyányi Jaroslava!

HARTYÁNYI JAROSZLAVA ukrán nemzetiségi szószóló: Teljesen egyetértek. Ha kérnek adatot és az elnök nem tudja, ezt neki tudni kell. Teljesen igazad van, elnök úr, hogy a helyi önkormányzatok védik a nemzetiségi jogait, de itt a büntetőeljárásról van szó és az adatok kikéréséről. Nem okvetlenül a védelemről van szó, hanem a nyomozó vagy a nyomozóhatóság kéri az adatokat, hogy megtudja, hogyan történt a bűncselekmény, vagy hozzájárul ahhoz, hogy tisztázódjon. Ha jól értettem, erről van szó.

Még egyszer mondom, lehet, hogy az érdekvédelem és a büntetőeljárás gyakran egybeesik, de nem teljesen, nem arról van szó. Még egyszer mondom, mert érdekes, hogy amikor mi több jogosítványt kérünk, akkor azt mondják, hogy nem, erre nem, de a büntetőeljárásban egyszerre annyi jogosítványt kapunk, hogy már adatokat is szolgáltatunk. Kérem, az előterjesztő magyarázza meg nekem, hogy miért változtatta meg a véleményét, hogy be kell építeni. Ettől jobban ment a nyomozás, hogy kikérték a helyi önkormányzatoktól? Nagyon sikeresek voltak a nyomozók ettől? Ha ezt valaki elmagyarázza nekem, bár lassú felfogású vagyok, tessék még egyszer elmagyarázni, hogy miért került bele ebbe, de akkor őszinte választ kérek.

ELNÖK: Kérdezem a bizottság tagjait, hogy van-e még valakinek kérdése, észrevétele. *(Nincs jelentkező.)* Most ebben a körben, úgy látom, nincs. Megadom a szót államtitkár úrnak.

DR. VÖLNER PÁL államtitkár (Igazságügyi Minisztérium): Köszönöm szépen. Köszönöm elnök úrnak is a segítséget. Általános felhatalmazása a büntetőeljárásban részt vevő hatóságnak eddig is volt, kérhettek adatot, csak valószínűleg nem volt nevesítve a kisebbségi önkormányzat, és lehet, hogy éppen pont a helyi önkormányzattól kértek adatot, ami tényleg egyfajta átnyúlás volt mondjuk a nemzetiségi önkormányzatot érintő kérdésekbe az elnök kihagyásával. Ez egyfajta pontosítása ennek a történetnek. Megjegyzem, ha valóban kimaradna, akkor is lehetne közvetlenül is, de így akkor maga az eljáró hatóság is tudja. Vagy gondoljunk egy olyan ügyre, amikor mondjuk a kisebbségi önkormányzaton belül is történhet olyan dolog, ami miatt szükségessé válik egy nyomozás. Ne legyen ilyen, és remélem, nem is lesz. De abban az esetben is ki az adatszolgáltató mondjuk az ott folyó tevékenységgel kapcsolatban? Nyilvánvalóan a kisebbségi önkormányzat tud erre adatot adni, és akkor nevesítettem, tehát nem a nagy testvért, a helyi önkormányzatot keresik meg, hogy mit csinálnak ott a kisebbségi önkormányzatban, hanem ők tudnak adatot szolgáltatni. Ez tényleg egyfajta ilyen finomítása vagy egyfajta elismerése is lehet a kisebbségi önkormányzatok létének, de többletterhet ilyen értelemben tényleg nem jelenthet, vagy nincs benne az a fajta veszély.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tulajdonképpen a 266. §-ról beszélünk. Még vissza fogunk térni az előzőhöz is, a nyelvhasználati kérdéshez, a tolmácskérdéshez. Van-e még ehhez valakinek észrevétele? *(Nincs jelentkező.)* Nincsen. Ez a 266-os volt.

A 78-assal kapcsolatban nekem lenne kérdésem, amely egyrészt szószólótársunk kérdésére vonatkozik, a tolmácsok kérdésére. Itt azt mondjuk - és mi általában nemzetiségekre gondolunk, amikor a tolmácsokról van szó -, itt a minden nem magyar anyanyelvűről szól ez a paragrafus, tehát ugyanúgy a kínairól és mindenki másról. Úgy érzékelem, ez valóban egy szélesebb spektrum, mert mindenkit bevon ebbe, és azon belül vannak a nemzetiségek is, amelyeknek ez a joguk megvan.

Felmerült a görög kollégánk részéről a képzés megoldása, és talán elképzelhető, hogy mi, akik valóban itt élünk, akiket nemzetközi szerződések védenek, a mi esetünkben esetleg valóban felkészültebbek lehetnek azok a tolmácsok, akik nyilván angolul talán a szakkifejezéseket is ismerik, de nem biztos, hogy szlovákul is. Ebben benne van az is, hogy a szomszéd országból is átjöhet valaki, nemcsak a hazai nemzetiség, EU-s polgárok vagyunk és egyebek.

A kérdés az, hogy ha az életszerűségét is mérlegelve valóban szigorúnak tartanánk azt, hogy mindig szakképzett tolmács legyen egy ilyen eljárásnál, a minisztérium akár miniszteri rendelettel a tolmácsok képzésében - nemzetiségi nyelven beszélő tolmácsok szakirányú képzése, és nem jogi végzettségre gondolok,

hanem a szakkifejezésekre és egyebekre -, tehát ilyen speciális kérdésben valamilyen módon előre lehet-e lépni. Államtitkár úr is jelezte, hogy az előrelépés lehetőségét is magában hordozza ez a megfogalmazás, másrészt pedig a díjazásuk, ami szintén elhangzott itt. Ebben vannak-e valamilyen elképzelések?

DR. VÖLNER PÁL államtitkár (Igazságügyi Minisztérium): Kicsit átléptük a büntetőeljárás korlátait, de arra utalnék, hogy a javaslat a 8. §-ban a nyelvhasználat körében a nemzetiségeket külön is kiemeli, tehát nincsenek a kínaiakkal, a pastukkal vagy bárkikkel egy sorban. Részben ebből is vannak ilyen jogvitáink, hogy vannak olyan nyelvek, ahol szinte közvetítő nyelvet kell használni egyáltalán ahhoz, hogy el tudjanak járni a magyar hatóságok. Ilyen probléma a nemzetiségeknél nincs, és ez külön kiemelésre is került.

A másik a szaknyelvi ismeret, hogy az OFFI-n belül egy ilyenfajta képzés hogyan valósulhat meg. Az OFFI a minisztériumunkhoz tartozik, ilyen értelemben ezt fel fogom vetni Vízkelety Mariann államtitkár asszonynak, hogy ezt a minisztérium tudja-e támogatni, illetve milyen formában tudunk ebben előrelépni, ilyen szaknyelvi képzésekben. Bár nem tudom, a szlovénben mennyire tudunk előrelépni, mert nem biztos, hogy az a tolmács ott lakik, ahol éppen maga az eljárás folyik. Valóban kell egy bizonyos esetszám ahhoz, hogy ez rentábilis legyen. Ha valakinek van egy szlovén tolmács végzettsége, persze, hozzá tudja ezt tenni. Ennek utána fogok járni, erről fogok majd adni alelnök úrnak egy tájékoztatást, hogy a minisztériumon belül mire jutottunk ebben a kérdéskörben.

Határozathozatalok

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Kérdezem a bizottság tagjait, hogy van-e még kérdésük, észrevételük ehhez a két pontból álló módosító javaslatához. Mind a két pontot külön szavaztatnám meg a támogatás kapcsán.

Az első sorszámú módosító pont a 78. § kapcsán, hogy a "lehetőleg" kerülne ki a javaslat szerint a tolmácsok biztosításánál, és minden esetben a jogi szaknyelvet ismerő tolmács feltételét támogatja a bizottság.

Kérem, hogy aki a módosító javaslatot támogatja, szavazzon kézfeltartással! *(Szavazás. - Zaj.)* Ez a 78. §-ra vonatkozó módosító indítvány. Aki támogatja ezt a módosító indítványt, szavazzon kézfeltartással! *(Szavazás.)* 6 igen szavazat. Ki az, aki ellenzi ezt a módosító indítványt? *(Szavazás.)* 3 ellenszavazat. Ki tartózkodik? *(Szavazás.)* 4 tartózkodó szavazat. Nincs bizottsági támogatása ennek a módosító javaslatnak.

Térjünk át a második módosító javaslatra a 266. §-t illetően! Ez a módosító javaslat csak a hivatalokat jelöli ki kötelező adatszolgáltatóként, a nemzetiségi önkormányzatokat nem. Aki ezt támogatja, kérem, szavazzon kézfeltartással! *(Szavazás.)* 2 igen szavazat. Ki szavaz ellene? *(Szavazás.)* 4 ellenszavazat. Ki tartózkodik? *(Szavazás.)* 7 tartózkodás.

Megállapítom, hogy a bizottság egyik módosító pontot sem támogatta, tehát nem kapott többséget, de természetesen voltak támogató javaslatok. Ezzel tulajdonképpen állást foglaltunk a módosító javaslatokról. A képviselői módosító indítványokkal kapcsolatban nem foglaltunk állást, és a bizottság nem nyújt be módosító javaslatot. Ez a szavazásunk eredménye.

Javaslom tehát, hogy zárjuk le a részletes vita második szakaszát. Ki az, aki egyetért azzal, hogy a részletes vita második szakaszát lezárjuk ezzel? Aki igen, szavazzon kézfeltartással! *(Szavazás.)* 12 igen szavazat. Ki nem ért egyet? *(Szavazás.)*

Ki tartózkodik? *(Szavazás.)* 1 tartózkodást látok. Tehát 12 igen szavazattal, 1 tartózkodás mellett, ellenszavazat nélkül a részletes vita második szakaszát lezárom.

Javaslom, hogy a részletes vitáról szóló jelentést fogadjuk el. Ennek megfelelően kérdezem a bizottságot, hogy elfogadja-e a részletes vitáról szóló jelentést, valamint felhatalmazza-e a bizottság elnökét arra, hogy gondoskodjon a bizottság döntéseit összefoglaló jelentés aláírásáról és benyújtásáról. Aki ezzel egyetért, kérem, szavazzon kézfeltartással! *(Szavazás.)* 13 igen szavazat. Ellenszavazat nem volt. Tartózkodás nem volt.

Bizottsági előadó állításáról döntünk. Tájékoztatom a bizottságot, hogy a bizottság arra felhatalmazott tagja a házszabályi rendelkezések 47. § (6) bekezdés b) pontja alapján a következő vitaszakaszban ismertetheti a bizottság véleményét a plenáris ülésen.

Van-e a bizottság tagjai között, aki ismertetné ezt a bizottsági véleményt? Eddig a bizottsági véleményt Alexov Lyubomir szószólótársunk ismertette. Az egyik javaslatom az, hogy ezzel továbbra is bízunk meg őt. Van-e esetleg más javaslat? *(Nincs jelentkező.)* Nincsen.

Aki jóváhagyja, hogy Alexov Lyubomir képviselje a bizottság véleményét a plenáris ülésen, szavazzon kézfeltartással! *(Szavazás.)* 13 igen szavazat. Ellenszavazat nem volt. Tartózkodás nem volt. A felszólalásról szószóló urat értesítjük.

Köszönöm szépen kedves vendégeinknek, hogy az előterjesztő képviselőjében bizottságunkhoz fáradtak, képviselték a véleményeket. További eredményes munkát kívánunk! Viszontlátásra! *(Dr. Völner Pál, dr. Miskolczi Barna és dr. Vida József távoznak a bizottsági ülésről.)* Ezzel az első napirendi pontot lezárom.

Lovass Tibor, a Helyi Televíziók Országos Egyesülete elnökének tájékoztatója

Áttérünk második napirendi pontunkra. Megkaptam az értesítést, hogy a vendégünk is megérkezett, a napirendi pont előadója. Köszöntöm Lovass Tibor urat, a Helyi Televíziók Országos Egyesületének elnökét. Kérem, foglaljon helyet szemközt, a mikrofonnál. A második napirendi pontunk beszámoló az egyesület munkájáról. Nyilvánvalóan ami bennünket érdekel, hogy a közmédiában működő szerkesztőségeinkkel, televíziós szerkesztőségeinkkel a Helyi Televíziók Országos Egyesülete milyen módon tud együttműködni, illetve a helyi televíziók milyen mértékben foglalkoznak a nemzetiségekkel, készítene-e nemzetiségi műsorokat. Üdvözlöm, elnök úr! Máris átadom a szót.

Lovass Tibor tájékoztatója

LOVASS TIBOR elnök (Helyi Televíziók Országos Egyesülete): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Szeretettel és tisztelettel köszöntöm önöket. Köszönöm a lehetőséget, hogy itt lehetek és röviden elmondhatom, hogy mi, akik valójában helyi televízióknak neveztetünk, már egy kicsit többek vagyunk ennél, hiszen nemrégiben egy felmérés azt igazolta, hogy a magyar lakosság, a magyar vidék lakossága - ez egy kétezer kérdőíves felmérés volt - a barátoktól, ismerősöktől, rokonoktól szerzett információk alapján tájékozódik, második helyütt viszont a helyi televíziókat jelölték meg mint hitelesnek nevezhető hírforrás, megelőzve a helyi újságokat és az internetes portálokat, amelyeket abszolúte hiteltelennek tartanak.

Én a magam részéről néhány hónapja vagyok elnöke annak a szervezetnek, amely közel 80 helyi televíziót tömörít magába. Ez a kis közösség médiaközpontokká alakuló nagy televíziókat is tartalmaz most már. Azért fontos megjegyeznem ezt a változást, mert nemcsak helyi televíziókat üzemeltetünk, hanem egyben rádiókat és

helyi lapokat, hetilapokat, tehát az önkormányzatok lapjait is gyakorlatilag már ezek a médiaközpontok üzemeltetik, vagyis valójában önöknek, amennyiben együttműködési lehetőséget keresnek velünk, akkor ezeket a médiaközpontokat keresik fel, 3-4 adott médiumot is egy helyütt érnek el, jelesül a város internetes portálját vagy esetleg egy hírportált is ezek a médiaközpontok vezetnek, irányítanak.

Azt kell tudni rólunk, hogy többségünk, és talán ennek is köszönhető a nézettségünk, nemcsak heti hírfolyamokat, műsorfolyamokat, hanem napi híradókat gyárt. Ez azt jelenti, hogy a megyeszékhelyeken 8-10 híradós anyag készül naponta. Ami önöket esetleg érdekelheti, az az, hogy a Magyar Televízió, tehát a közszolgálati csatorna, az M1, M4, M5 napi kapcsolatban áll velünk. Most újabban a Kossuth Rádió is megkeresett bennünket és kérték, hogy amennyiben a kapacitásunk bírja, és a szerződésünk is erről szól valójában, így a Rádióknak is küldjünk tudósításokat, hiszen ha kint vagyunk egy adott helyszínen, jelesül mondjuk az önök valamelyik eseményén, akkor ott nemcsak a videokamerával vagyunk jelen, hanem fényképezünk is, hanganyagokat készítünk, amelyek abszolúte a közszolgálat felé kínálhatók. Egyébként az elmúlt esztendőben közel tízezer tudósítást küldtünk fel a magyar közszolgálati csatornáknak. Ez egy nagyon jelentős szám. Ez a kapcsolat bátorít fel bennünket arra, hogy még több partneri kapcsolatot keressünk. Ezért kértem elnök urat, akivel nemrégiben Békéscsabán találkoztunk - majd erre a lehetőségre is szeretnék kitérni -, hogy hadd jöjjenek el önökkel, hadd ismertessem azt, hogy mi mire is vagyunk képesek, és mi miben tudunk önöknek segíteni.

Én jelesül a Szombathelyi Média Központ ügyvezető igazgatója vagyok, és örömmel tudom elmondani azt, hogy a lendvai televízióval, tehát a szlovén - Zver Ilona által vezetett - televízióval kiváló kapcsolatunk van évek óta, és a "Határtalanul" című műsorunkba rendszeresen küldünk 2-3 tudósítást is. Tehát működhetnek azok a határon átnyúló kapcsolatok, amelyek a térségekben már ilyen-olyan szinten jelen vannak, és akkor itt most elnök úr békéscsabai találkozására utalnék vissza. A Csaba TV nemrégiben szerződést kötött egy szlovák kábelszolgáltatóval, és a csatorna műsorokat cserélve továbbítja a Csaba TV jelét, jelesül a kisebbségek műsorát is eljuttatja a határon túl élők számára, tehát hogy mi történik az anyaországban. Azt gondolom, hogy ez is egy jó kezdeményezés. Nekünk a Nyugat-Dunántúlon van egy klaszterünk, ennek 33 médium a tagja. Ez a klaszter egy médiaklaszter. Ez a klaszter egy uniós fogalom, ez olyan, mint egy céh gyakorlatilag, tehát próbáljuk egymást tartalmilag segíteni, közösen fejleszteni, műszaki fejlesztéseken részt venni, pályázatokat közösen megmérettetni, és keressük azokat a határon átnyúló kapcsolatokat, amelyeket többek között Pozsonyban megtaláltunk a magyar nyelvű televízió és rádió főszerkesztőségénél, Eisenstadtban, a burgenlandi televízió magyar nyelvű szerkesztőségénél, és próbálunk cseredolgokat létrehozni. Horvátországban például a varasdi televízióval alakítottunk ki egy ilyen kapcsolatot, de azt gondolom, számtalan olyan lehetőség van, amelyben együttműködést tudnánk önöknek kínálni.

Azt tudom, hogy a magyar közszolgálat készít műsorokat a kisebb nemzetiségek számára, de mi is felkínáljuk azt a lehetőséget, amennyiben erről később valamilyen formában sikerülne a részletekről is megegyeznünk, hogy valami olyan közös műsort készíteni, amelyet a 77 televízió is - most hamarosan 80-an leszünk már - le tud adni, amely kifejezetten az önök műsora.

Mi úgy készítünk műsort, hogy összeadjuk az elemeket. Például a Szeged Televízió egy kiváló - "Szomszéd vár" című - műsort készít, ennek a műsornak az a lényege, hogy az ország különböző helyi televíziói küldik le Szegedre azt az egy tudósítást, amelyről úgy gondolják, hogy egy adott témakörön belül fontos lehet az ország minden pontján. Szegeden összerakják ezt a műsort, jelzik, hogy kész van, mi letöltjük egy FTP-fiókból - nyilván önök is ismerik, hogy ez mit jelent -, és máris

minden televízió le tudja adni. Fontosnak tartanám azt, hogy a hétvégéink, ezek a szombati és vasárnapi napok ne azzal teljenek meg tartalmilag, hogy megismételjük a hét legfontosabb eseményeit, ne csak ezzel teljenek meg, hanem legyenek ebben újabb színfoltok, többek között például esetleg egy olyan műsor, amelyben az önök munkáját tudjuk segíteni.

Nagyon fontosnak tartanám - hiszen érzem, hogy jönnek a filmek - egy filmszemle elindítását. Jómagam a Göcsej Filmszemlét 14 évig szerveztem, most négy éve már a Savaria Filmszemle szervezője, rendezője vagyok, és azt kell hogy mondjam, a közel 140-150 filmből, ami beérkezett ebben az esztendőben, 20 százalék a határon túlról érkezett film, amelyet én megint csak nagyon fontosnak tartok. Azt gondolom, ezek a filmek nagyon jók, azt kell hogy mondjam, versenyben vannak a profi magyar filmesek alkotásaival. Tehát én itt is látnék talán egyfajta lehetőséget, hogy ezekben a filmekben, ezeknek a közlésével is egy nyelvet, egy gondolatot lehetne továbbítanunk.

Fontosnak tartanám azt, és elnök úr említette a felvezetésben, hogy hol lehetnek további közös lehetőségeink azon kívül, hogy a híradóinkban gyakrabban kellene hogy megjelenjenek. Ebben nyilván nemcsak minenkünk kell tennünk, hanem önöknek is, hogy a kapcsolatot valahogy azokkal a televíziókkal, ahol önök kifejtik a tevékenységüket, szorosabbra fűzzük, hogy tudjunk ezekről a lehetőségekről. Mi megpróbáljuk az M5-tel is, hiszen ott is van lehetőség kulturális események bemutatására, és Dér Ágnes intendáns asszony is kérte, hogy próbáljunk meg mindenféle vidéki eseményről, kulturális programról legalább szólni neki, hogy tudjanak róla, hogy a híradóba, egyéb műsoraikba bekerülhessenek ezek a programok. Szóval itt is van lehetőség arra, hogy amiről tudunk, azt felkínáljuk, elkészítjük, leforgatjuk, és a tudósítás máris feljuthat.

De mindezek mellett azt gondolom, regionálisan tartanám fontosnak - ott, ahol erre szükség van - olyan határon átnyúló közös konferenciák szervezését, hogy az új médiafelületeket miként lehetne hatékonyabban kihasználni, tehát hogyan lehetne az új médiafelületeknek, tömegkommunikációs utaknak a XXI században hatékonyabb felhasználását megtalálni. Talán ebben lehetne egy közös programot összerakni a helyi közművelődési intézményekkel, a múzeumokkal, a médiumokkal. Ha itt megtalálnánk ezt a közös nyelvet, talán még többet tudnánk tenni az önök munkájának a megsegítése érdekében. Nagyon szépen köszönöm a lehetőséget.

Hoztam magammal egy felmérést, egészen pontosan ennek a felmérésnek az MTI által megjelentetett változatát, rezüméjét. Ha elnök úr megengedi, akkor én ebből hagynék annyit, hogy mindenkinek jusson egy. Ennek a lényege - még egyszer elmondom - az, hogy a magyar lakosság a hozzátartozóktól, ismerősöktől, barátoktól tájékozódik helyben a legfontosabb információkról, de a 40 százalékuk a helyi televíziót jelölte meg, 31 százalék a helyi újságot. A helyi médiumoknál a printtel az a nagy problémánk sajnos, hogy úgy tűnik, már csak az 50 év feletti és diplomával rendelkező lakosság olvassa. Ez megint egy nagyon fontos üzenet a tekintetben, hogy jómagam 50 év feletti vagyok, diplomás, és mégsem olvasom, mert az online felületen tájékozodom. Tehát nekem nincs időm arra, hogy az újságot a kezembe vegyem. A legfontosabb híreket az online-on elolvasom, majdhogynem azt mondom, hogy ilyen tekintetben egy picit lecsökkent a jövője a print médiumoknak, és egészen más jellegű felületeket kell majd használnunk hamarosan ahhoz, hogy elérjük a célcsoportjainkat. Mi például át kell hogy kerüljünk az IPTV-vonalra, mert a most felnövő generáció már nem használja azt a készüléket, amit mi annak idején - Németh László után szabadon - a kultúra csodaládikójának nevezhattünk valamikor. Ez ma már nem teljesen az, de az internet felülete és a közösségi portálok felülete tartalmat vár el.

Abban, hogy nekünk ez a nézettségünk most kijött, nagy szerepe van annak, hogy a napi híradóinkat, műsorainkat feltesszük a YouTube-ra. Akár ott is megnézhető esténként, hogy mi történt egy városban és annak a vonzáskörzetében videótudósításokban.

Még egyszer nagyon szépen köszönöm a lehetőséget, a meghívást. Itt hagynám ezt a felmérést. Ha esetleg kérdés van, én nagyon szívesen válaszolok.

ELNÖK: Köszönöm szépen, elnök úr. Feltételezem, hogy kérdés lesz. Köszönjük a tájékoztatót, és az anyagokat is majd utána ki fogjuk osztani, és külön köszönjük.

Kérdezem a bizottság tagjait, hogy van-e valakinek kérdése. *(Jelzésre:)* Kissné Köles Erika szlovén szószóló asszony, tessék!

Kérdések, hozzászólások, válaszok

KISSNÉ KÖLES ERIKA szlovén nemzetiségi szószóló: Tisztelettel köszöntöm elnök urat. Észrevételeim és kérdéseim lennének. Örömmel értesültem arról, hogy számos határon túli magyar televízióval nagyon jó a Helyi Televíziók Egyesületének a kapcsolata, és arról is, hogy műsorokat vesznek át tőlük. Szomorúan hallom, hogy a Magyarországon élő 13 nemzetiséggel ilyen kapcsolat nem áll fenn. Nagyon remélem, hogy ez a hiányosság hamarosan pótlásra kerül.

Azért is gondolom ezt, mert egyebek mellett például a Gotthárd TV-ről elnök úr bizonyára tud, és tudja azt is, hogy '95-ben alakult. Tizenhárom éven keresztül voltam felügyelőbizottsági tagja, és tudom, hogy a televízió számos szlovén műsort készít. Minden biztonnal ezeknek a továbbítására könnyedén lenne lehetőség. Ők is tagjai egyébként ennek a szervezetnek. Feltétlenül fontosnak tartom, hogy ahogy Magyarországon a határon túl élő magyarok különböző programjairól az ott működő csatornákon keresztül tudomást szerezhethet a magyar lakosság, úgy a Magyarország területén élő nemzetiségi, tehát kisebbségi sorban élő népcsoportokról is jó, ha a többségi társadalom tagjai értesülnek. Azt gondolom, nemcsak a magunk nemzetiségéből kiindulva, hanem nyomon követve a 13 nemzetiség életét és történéseit, hogy bőven meg lehetne tölteni tartalommal, nagyon gazdag és sokszínű tartalommal.

Azt kérném elnök úrtól, hogy lehetőség szerint egyrészt a nemzetiségi médiák munkájára támaszkodva, másrészt pedig tényleg a helyi televíziókra támaszkodva történjen, hiszen a mi esetünkben a helyi televízióknak, a Gotthárd TV-nek annak ellenére, hogy most nincsen szlovén-magyar kapcsolata, nyolc éven keresztül egy nagyon jól működő Mura-Rába-kapcsolatrendszer kapcsán gyakorlatilag heti új műsorai voltak. Az országos médiában ebből sajnos semmit nem láttam. Biztos, hogy óriási hiányosságot lehetne ezzel pótolni.

Még valamit akartam, de most nem jut eszembe, elnézést kérek. Köszönöm a lehetőséget.

ELNÖK: Majd talán később eszébe jut. Köszönöm szépen, és meg is adom a szót, hogy mindjárt tudjon erre válaszolni. Tessék!

LOVASS TIBOR elnök (Helyi Televíziók Országos Egyesülete): Köszönöm szépen. A Gotthárd Televízió valóban tagunk, és én személyesen jó barátságban vagyok a tulajdonossal, Dékány Istvánnal, akik a klaszterünknek is tagjai. Ők egyszer, néhány évvel ezelőtt létrehoztak, István saját önerőből egy olyan tárhelyet, amelyet arra szerettünk volna felhasználni, hogy oda gyűjtsünk össze bizonyos tartalmi

anyagokat, amiket aztán a tagjaink országosan szabadon felhasználhatnak. Például a 13 nemzetiség magyarországi életével kapcsolatos dokumentumfilmeket vagy tudósításokat, amelyek oda vannak egy helyre betéve, és valakit meg lehet kérni, hogy válogasson havonta egy félórás műsorszámot, amit ingyenesen továbbítunk a tagoknak vagy például a hétköznapi életet, ünnepeket bemutató kisfilmeket is szabadon lehessen felhasználni.

Én arra próbálom szorítani a tagságot, hogy hétvégén indítsunk egy olyan filmsávot, szombaton és vasárnap háromtól hatig, főleg elsősorban majd abban az időszakban, amikor a munkanélküliség ismét jelentkezik a Nyugat-Dunántúlon, mert jelen pillanatban ugyan tele vannak a gyárak, de hamarosan beindul az eperszezon, és akkor otthagyják a multikat, a munkavállalók kimennek epret szedni, mert többet keresnek vele, de mire megjön az ősz, addigra újra visszajönnek, munkába állnak, és megint nézik a televíziót, hétvégén kellene egy ilyen jellegű sávot nekünk tennünk. Oda kifejezetten jók lennének ezek a programok, illetve ha tudunk ezekről az eseményekről, könnyebben tudjuk felkínálni az M1-nek és az M5-nek, hogy kérjenek ezekből a tudósításokból. Azt gondolom, hogy ha e tekintetben mi külön szorgalmazunk egy megbeszélést az intendáns asszonnyal, akkor még inkább sikerünk lehetne, esetleg úgy, hogy elnök úr is megtisztelne és együtt mennénk el e tekintetben tárgyalni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Nagyon szívesen természetesen.

Kérdezem a bizottság tagjait, hogy van-e még valakinek kérdése. *(Nincs jelentkező.)*

Ha nincs, akkor én szeretnék feltenni egy-két kérdést. Említette elnök úr, hogy közel 80 helyi televízió tagja az egyesületnek, és vannak ilyen médiaközpontok. Körülbelül hány televízió körül alakult ki ilyen médiaközpont? Ezek nyilván nagyobb televíziók.

A filmek kapcsán említette, hogy arra próbálja valamilyen módon a tagságot rászorítani, hogy ilyen sávok alakuljanak ki és sugározzanak ilyen műsorokat. Ez érdekelne engem is, hogy ezt a tagságot, ezt a 80 helyi televíziót, amelyek közül bizonyára sok működik olyan településen, ahol nemzetiségek élnek vagy akár több nemzetiség is, hogyan lehetne arra rászorítani, hogy a közszolgálati médiában legyártott nemzetiségi műsorokat, amelyek profi műsorok, feliratozott műsorok, a helyi televíziók is leadják. Ilyen kezdeményezések korábban Szegeden is voltak. Az MTVA, illetve a Duna TV Zrt. nyitott. Technikailag megoldható, ön is megemlítette, hogy elég ehhez egy szerver. Én is Szegeden érdeklődtem, hogy ők készen állnának-e erre, hogy ezeket a műsorokat átadják, ha megegyezések, szerződések születnek. Úgy tűnik, technikailag megoldható, a közmédia nyitott, tehát átengedné sugárzásra ezeket a nemzetiségi műsorokat. Az önök részéről hogyan lehetne erre fogadókészséget teremteni? Köszönöm.

LOVASS TIBOR elnök (Helyi Televíziók Országos Egyesülete): Köszönöm szépen. Ha elnök úr megengedi... *(Kissné Köles Erika: Pont ezt akartam kérdezni.)*

ELNÖK: Örülök, hogy én mondtam ki. *(Derültség.)*

LOVASS TIBOR elnök (Helyi Televíziók Országos Egyesülete): A médiaközpontokkal kapcsolatban azt kell hogy mondjam, hogy a megyeszékhelyek, illetve a megyei jogú városok elsősorban azok, ahol a médiaközpontosodás kialakul. Ez abból a szempontból érthető, hogy ha külön működik egy rádió, egy televízió, egy újság, akkor annak három könyvelője van, három infrastruktúra van mögötte,

mindenből hármat kell külön-külön fizetni, és három médium tart fenn munkatársakat.

Ugyanakkor ha egyhelyűvé "söpörjük" össze ezeket a költségeket, akkor jóval olcsóbban lehet működtetni a médiaközpontokat, a kollégákat tisztességesebb bérrel lehet megfizetni, de azt is elvárjuk, hogy az, aki ezekben a médiaközpontokban dolgozik, ne egyszerűen újságíró legyen, hanem tartalom-előállító, tehát képes legyen fényképezni, használni a photoshopot, videót vágni, hanganyagot készíteni. Magyarán szólva jelen pillanatban a felsőoktatásunkban ez a képzés még nincs ott. Nekünk nincsenek embereink, nincsenek megfelelő embereink. Egyébként a nemzetiségek részéről sincs olyan ember, aki esetleg tudna helyben nekünk segíteni e tekintetben, például tartalom-előállításban.

Az ELTE-vel kezdtünk el most együttműködni azért, hogy egy duális képzés keretében próbáljunk meg egy ilyen képzést indítani országosan, ahol mondjuk három nap elmélet van, olyan elmélet, amelyből két napot a gyakorlatban a diáknak abban a médiaközpontban kell eltöltenie, ahonnan kapja a havi ösztöndíját. Ha egy ilyet sikerülne felépítenünk, ez egy példaértékű dolog lenne, és elkezdődhetne egy olyan tartalom-előállító képzés felsőfokon, amely - azt gondolom - túlhaladna azon, hogy újságírókat képezünk, és az az újságíró egy médiumban tud munkalehetőséget kapni, jelesül egy újságnál, egy televíziónál, egy rádiónál. Tehát a médiaközpontok a megyeszékhelyeken és a megyei jogú városokban alakulnak most ki. Ez egy érdekes nézőpont. Épp tegnap jelezte felém a helyi rendkívüli közgyűlésen az egyik párt képviselője, hogy nem félünk-e attól, hogy így nagyon könnyen ellenőrizhető a tartalom. Félni nem félek tőle, de a lehetősége nyilván fennáll, mint mindennek. Mindennek megvan az előnyös oldala, és megvan a hátrányos oldala is. Természetesen úgy kell átgondolni, hogy ez jól tudjon működni. Ezekben a médiaközpontokban, egészen biztos vagyok benne, hogy fontos szerepe lehetne a magyarországi nemzetiségeknek is. Tehát nem mindenhol minden, hanem az adott térségben, ahol dominál a jelenlét, nyilván ott lehetne.

Bocsásson meg, elnök úr, a második kérdését elfelejtettem.

ELNÖK: A közmédia nemzetiségi műsorainak sugárzása a helyi televíziókban.

LOVASS TIBOR elnök (Helyi Televíziók Országos Egyesülete): Köszönöm szépen. Erre abszolúte nyitottak vagyunk. Hogy én úgy fogalmaztam, hogy rászorítani a tagságot, én csak próbáltam célozgatni ezzel a térségi vagy regionális konferenciákra. Ha oda meghívjuk őket, és ők ott elnök úrtól, illetve a bizottság tagjaitól is hallják, vagy hallják azoktól a kulturális intézmények vezetőitől, hogy bizony jó lenne, ha a helyi médiumok egy kicsit jobban odafigyelnének ezekre a dolgokra, ha meghívnánk ezekre a találkozókra, ezek ilyen egynapos, gyors lezajlású konferenciák lehetnének egy adott térségben, régióban, meghívnánk a közszolgálat részéről is valakit, aki ennek a területnek a felelőse, akkor ők is úgy éreznék, hogy be lettek vonva egy olyan munkába, ahol rájuk számítanak. Innen kifarni sokkal nehezebb, és kellemetlen is tud lenni, ugyanis onnantól fogva már számon kérhető.

Tudjuk, hogy ami ellenőrizhető, az számon kérhető. Vannak statisztikai adatok, hogy ebben az évben - például ez is egy érdekes dolog lenne - hány hazai nemzetiségi híradós tudósítást készítettek a helyi televíziók, 2016-ban. Vissza lehetne nézni erre egy statisztikát, ki lehetne mutatni, és utána a következő esztendőben egy javuló tendenciát várunk, amiben nyilván megpróbálunk segíteni a tagtelevízióinknak, rádióinknak és újságjainknak, mert akkor vegyük egy kalap alá most már ezeket a médiumokat, és talán így lehetne egy kicsit előrébb lépni. Én így gondoltam volna, hogy én egyedül rászorítani nem biztos, hogy tudom őket, de

amennyiben összefogunk és ők is érzik a felelősségüket, akkor egész biztos, hogy sikerülni fog.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Igen, és ebben fontos szerepe lehet a nemzetiségi önkormányzati rendszernek is. Nyilván majd igyekszünk mi is az országos önkormányzatokhoz fordulni ezzel a lehetőséggel. *(Jelzésre:)* Kissné Köles Erika következik, utána Ritter Imre. Tessék!

KISSNÉ KÖLES ERIKA szlovén nemzetiségi szószóló: Elnök úr is megkérdezte, amit én gyakorlatilag meg akartam kérdezni. Az hogyan realizálható, hogy a helyi televízióktól az országos média kap anyagokat? Beszéltünk itt megállapodásról és tárgyalásokról, de lehet-e erre reális esély, hogy mondjuk egy meghatározott műsorsávban kifejezetten a helyi televíziók mondjuk nemzetiségi tartalmú anyagai kerülnének képernyőre, hiszen nekünk harmadik éve az a problémánk, hogy ugyan természetesen a nemzetiségek számára különböző nemzetiségi médiák rendelkezésre állnak, vannak nemzetiségek, amelyek kéthetente 26 percet, amelyek heti 26 percet, és vannak, amelyek ennél valamivel kevesebbet lehetnek képernyőn, viszont az országos híradásokba viszonylag kevés nemzetiség viszonylag kevés anyaggal kerül.

Ami szerintem számunkra érdekes lenne, hogy a Magyarországon élő magyar lakosság, vagy mondanám azt, a többségi lakosság tudjon rólunk, ne csak azt tudja rólunk - szoktuk mondani -, hogy táncolunk és énekelünk, hanem ezenkívül nagyon aktív tagjai vagyunk úgy általában a társadalomnak. Olyan híradós anyagokra gondolok, amelyek adott esetben egy-egy jelentősebb eseményt dolgoznak fel, mondjuk az esti Híradóban vagy az esti Híradó előtt közvetlenül, amikor nekünk nincs lehetőségünk képernyőre kerülni, hiszen a műsorsugárzás úgy van beosztva, hogy nem a fő műsoridőben mennek a nemzetiségi műsorok. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Tessék, elnök úr!

LOVASS TIBOR elnök (Helyi Televíziók Országos Egyesülete): Külön-külön válaszoljak, elnök úr, vagy megvárjuk a kérdéseket?

ELNÖK: Megvárhatjuk. Akkor most változtathatunk, megadom a szót Ritter Imre német szószóló úrnak.

RITTER IMRE német nemzetiségi szószóló: Köszönöm szépen. Én csak az elnök úr által elmondottakra szeretnék ráerősíteni. Az MTVA vezetői itt egyértelműen kijelentették, hogy bármilyen nemzetiségi műsort ingyenesen, térítésmentesen a helyi televíziók rendelkezésére bocsátanak. Ennek elvileg van egy formaszereződése, amely alapján ezt megtehetik. Azt tudom mondani, hogy kifejezetten kérnénk az egyesülettől, amely összefogja a helyi televíziókat, és bizonyos vagyok benne, hogy nagyon sok helyen ezt nem is tudják, mint ahogy mondjuk a budaörsi vagy a Buda környéki sem tudta. Ha ezt az egyesület napirendre veszi, ha leegyeztetnék, szétküldenék azt a mintaszerződést, amit az MTVA ígért, ami megvan, akkor azt gondolom, azzal nagyot tudnánk lépni előre. Ha ingyen megkaphatnánk műsorokat, annak mindenki örülne. Azt gondolom, a műsoridővel mindig az a probléma, hogy nem tudják kitölteni. Ez nagyobb probléma, minthogy mit hagyjanak ki belőle. Ebben szeretnénk egy aktivitást kérni öntől és az egyesülettől. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm én is a hangsúlyt, a hangsúlyozást. Tessék!

LOVASS TIBOR elnök (Helyi Televíziók Országos Egyesülete): Köszönöm szépen, elnök úr. Köszönöm szépen a kérdéseket, észrevételeket, a hozzászólásokat. Sorrendben haladnék. A nemzetiségi műsorai a közszolgálati csatornáknak: tényleg nem tudom, és elnézést kérek érte, hogy ki mennyi percet kap most, és hogy hol, de ha tudnám, lehet, hogy könnyebben dolgoznánk, hogy olyan helyekre is bejutassuk ezeket a műsorokat, ahol még nem szerepelnek. Hogy korábban - és azért van egyszerű helyzetem, mert elnök úr ezt érti - regionálisan működött a Magyar Televízió néhány stúdiója, és ezek a regionális stúdiók összegyűjtötték az adott térségek programjait, magazinműsorokat készítettek, híradós tudósításokat, híradókat készítettek, az ORF Heute még mindig ott van azon a helyen, ahol mondjuk húsz évvel ezelőtt volt, az esti híradó előtt van mindenhol a burgenlandi, a stájer tartomány és minden más tartomány híradója. Ez nálunk sajnos megszűnt. Ez egy elég nagy probléma.

Abban bízom, hogy előbb-utóbb rájön a közszolgálati csatorna, hogy hét óraker vagyunk mi vidéken a legnézettebbek, a 7 órás híradónk. Gyakorlatilag úgy képzeljük el, hogy a 80 ezres szombathelyi városban - a vonzáskörzetével együtt százezres populációról beszélek - 40 ezer nézőnk van egy este azért, mert a híradónk lemegy 6-kor, 7-kor, 8-kor, 9-kor, 10-kor, 11-kor is és minden vállalkozó és mindenki, aki későn ér haza, vagy ott meg tudja nézni, mert ahogy szörföl, belebotlik ezekbe a híradókba. Ha önök ott lennének helyben, akkor azt gondolom, ez nagyon sokat érne. Ezeket a tudósításokat tudnánk mi felkínálni a közszolgálati csatornáknak, hiszen készen vannak. Ezeket mi elkészítjük, ezeket mi át tudjuk adni naponta. Sőt, mi képesek vagyunk arra, hogy az önök rendezvényeiről, nagyobb rendezvényekről - erre egyébként már a horvát napok alkalmával Szombathelyen példa is volt - LiveU-berendezéssel élőben bejelentkezünk a Magyar Televízióban napközben, de bármely csatornához élőben be tudunk jelentkezni. Ez ma már nem jelent akadályt technikailag, abszolúte megoldható, csak a másik oldalról egy fogadókészség kell.

Szerintem ha mi ingyen átvesszük a műsoraikat, talán ők is nagyobb hajlandóságot mutatnak arra, hogy viszonzásképpen ezeket a tudósításokat tőlünk befogadják. Megpróbáljuk megnézni. Ha valahol kapnánk, valamelyik csatornán egy olyan félórás lehetőséget, hogy rakjuk össze mi, helyi televíziók azt a nemzetiségi félórás műsort, amely akár hetente, kéthetente, havonta egy alkalommal jelentkezik, és ennek nyitnak egy műsorsávot valahol, csak ne éjjel, és ez nagyon fontos gondolat, hogy ha egy mód van rá, ne éjjel, annyi csatornájuk van, valahol biztos, hogy beleférne most már egy ilyen, hogy mondjam, időtartam. Azt szokták tőlem is kérdezni mindig a képviselők is, hogy ugyan, igazgató úr, ki nézi a mi televíziókat. Erre mindig azt mondom, hogy hát hogyhogy ki, hát az önök választópolgárai. A felmérés alapján el is hiszik most már. Innentől fogva már tegnap megkaptam az első támadást, hogy valaki gyakrabban szeretne bejönni. Egészen addig, amíg nincs igazolva a nézettség, addig olyan nehezen fogadják el, mert nem jut idejük nézni. De hogy mások nézhetik, ennek a reális esélye még megvan, és fenn is áll. Tehát nagyon köszönöm, ezt a lehetőséget megpróbáljuk mi is megvizsgálni. Ha a nemzetiségi műsorok tekintetében a magyar közszolgálati televíziótól kapunk egy ilyen szerződést, ha ez valóban rendelkezésre áll, akkor mi felvesszük a kapcsolatot, és én a továbbiakban göngyölném ezt az ügyet. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen az ígéretet és a tájékoztatást. Van-e még kérdése valakinek? *(Jelzésre:)* Igen, Hartyányi Jaroslava ukrán szószóló asszony, tessék!

HARTYÁNYI JAROSZLAVA ukrán nemzetiségi szószóló: Tisztelt Elnök Úr! Nekem lenne egy kérdésem. Az országos médiára elég sok panasz van az országban. Nem akarom ecsetelni, hogy milyen állapotok vannak ott. Engem az érdekelne, hogy ön hogyan látja, hogy a helyi médiában hogyan érvényesülnek a demokratikus elvek. Hogyan látja ezt? Ha válaszol, akkor utána mondok egy példát. Köszönöm.

ELNÖK: Tessék!

LOVASS TIBOR elnök (Helyi Televíziók Országos Egyesülete): Ez olyan igazi pedagógus jellegű kérdés volt. Jómagam is tanítok az egyetemen. Amikor csőbe akarok húzni egy hallgatót, akkor többnyire ilyen kérdést teszek fel. Ha időt kapnék rá, öt percet, akkor szétbontanám az ön kérdését, minden szót megpróbálnék értelmezni és úgy válaszolnék, de erre sajnos nekem most nincs időm, tehát face to face azt kell hogy mondjam önnek, hogy nem látom teljesen rózsaszínűnek ezt a szituációt, ezt a helyzetet.

Azt tudomásul kell venni, hogy a helyi médiumok valamilyen formában mégiscsak a helyi önkormányzatok által fenntartott csatornák. Nekem van egy olyan elképzelésem, gondolatom, hogy ha egy picit függetlenítenénk a helyi médiumokat attól, hogy csak az önkormányzattól kap támogatást, és mondjuk a 40 százalékát az éves költségvetésének a piacról kell összeszedni, lásd bedolgozás a közszolgálati televízióknak, kereskedelmi csatornáknak, nagyon sok sportközvetítésbe segítünk be, ezekből jönnek a bevételeink és a reklámból. Ha ez nem így lenne, hanem nem is biztos, hogy normatív támogatást kellene adni, mert ebben sem vagyok biztos, lehet, hogy ez is segítene egyébként, mert akkor tudnánk azt mondani, hogy helyben kapunk mondjunk 40 százalékot egy éves költségvetésben, 60 százalékból 30 normatív, 30 piacról jön. Ha másképp lenne az üzemeltetésünk megoldva, akkor talán egyszerűbb helyzetben lennénk a demokrácia egyensúlya fenntartásának területén is. Jelen pillanatban - és kíváncsian várom az ön véleményét - azt kell hogy mondjam önnek, hogy lehet, hogy igaza van abban, amit most fog majd nekünk mondani. *(Derültség. - Hartyányi Jaroslava: Igen, és...)*

ELNÖK: Amennyiben szót kap szószólótársam. Szót kér? *(Jelzésre:)* Egy példát szeretne elmondani. Kérem, hogy röviden, mert még vannak napirendi pontjaink. Tessék!

HARTYÁNYI JAROSZLAVA ukrán nemzetiségi szószóló: Köszönöm szépen. Egyébként nem akartam magát csőbe húzni, de maga nagyon diplomatikus választ adott. Egyébként is azzal, hogy nem rózsás a helyzet, válaszolt is.

Példát szeretnék mondani. Én a Nyíregyházi TV-ről beszélek. Amikor egy nemzetiségi műsor kerül adásba, akkor eddig ilyen harcot kellett vívni, hogy eljőjön a helyi televízió. Most ott tartunk, hála a jóistennek - ez talán a nemzetiség aktivitásának köszönhető, vagy hogy kitartóak vagyunk -, hogy kifejezetten a helyi média érdeklődik a rendezvényeink iránt. Inkább azt tartom kevésnek, hogy nemcsak a rendezvényeket kellene bemutatni, hogy táncolunk, énekelünk és nemzetiségi ételeket eszünk, hanem a közösségekben nagyon értékes emberek vannak, akik tehetségesek. A portréfilmeket nehéz átvinni egy-egy helyi televízióra, hogy bemerjen az ember és vallja, hogy ő ukrán vagy szlovák, és bemutassák mint egy értéket, aki ezt az országot jobbá teszi, gazdagítja ezt az országot. Ezeket a dolgokat nehéz átvinni. Ha jön egy táncegyüttes, pláne ha híres, akkor nagyon szép interjúkat is készítenek, arról nem beszélve, hogy amennyiben problémája adódik egy-egy nemzetiségnek és azt a problémát meg kell oldani a helyi önkormányzattal, az már nagyon nehezen átvihető

a médiába, és tuti, hogy a média nem a helyi nemzetiségi önkormányzat oldalára áll, de ha legalább keresi az igazságot, hogy miért történt az meg az, utána megy és segít a helyi nemzetiségnek, én ebben látom a média szerepét.

Amikor nekünk azt mondják, hogy ti maradjatok semlegesek, erre mondtam egy példát államtitkár úrnak, hogy egy kiállítást betiltottak, mert az ukrán-orosz háborúról szól, de nem a harcokról, hanem hogy milyen súlyos károkat okoz az embereknek ez a háború, milyen szenvedéseket. Amikor először látták, megengedték, a meghívót is megcsinálták - most már meg is nevezem, Miskolcon történt -, aztán egyszer csak betiltották. Meg sem engedték, hogy a meghívók ki legyenek küldve, mondván, mit szól az orosz nagykövetség. Na, hát ettől mi kikészültünk. Kettő, a legnagyobb, hogy maguknak semlegesnek kell lenniük, és elég, ha táncolnak és énekelnek. Na, ez kiveri az emberben a biztosítékot. Amikor a médiához fordulunk, a média azt mondja, hogy ő ebbe nem. Hogy lehet ezen egy kicsit változtatni? Van igazság a mi oldalunkon is. Úgy érzem, a XXI. században ez példátlan esemény. Csak mondom, hogy amikor az ötvenhatos forradalom volt, a határon túli magyarok nem voltak semlegesek az ötvenhatos forradalomhoz, nem tudtak semlegesek lenni, a Ceaușescu-rendszer megdöntésében annyi közvetítést kaptunk, hogy az erdélyi magyarok milyen aktívan vettek részt, izgultunk, drukoltunk és segítettünk. Érti, hogy mire gondolok? (*Lovass Tibor: Értem.*) Köszönöm.

ELNÖK: Megadom a szót. Tessék!

LOVASS TIBOR elnök (Helyi Televíziók Országos Egyesülete): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Szószóló asszonyt rengeteg tételt felsorolt itt nekem. Most az egyikkel elkezdem, aztán ha nem sikerült, húzok másikat. Az említett televízióval kapcsolatosan azt tudom mondani, de az összes többi televízióval kapcsolatban is, hogy ha bárhol önöknek a helyi médiummal gondjuk van, így többek között a televízióval, nekünk van egy etikai bizottságunk, ez egy 3 fős bizottság, őket ki szoktuk küldeni az adott televízióhoz, hogy vizsgálják ki az esetet, hogy mi történt, és adjanak erről a vezetőségünk előtt egy jelentést. Mi ilyenkor el szoktuk marasztalni a televíziókat. Nagyon sok esetben keresünk meg polgármestereket levélben és kérjük a tájékoztatást, hogy mi miért történt. Nekünk az fontos, hogy rend legyen a szervezetünkben, valamilyen szinten próbáljunk meg egy közös nyelvet és egy közös működési rendszert elfogadni. Van egy etikai bizottságunk, ehhez lehet fordulni akár rajtam keresztül is, az elérhetőségem elnök úrnál megvan.

Tehetséges emberek, filmek. Én ezért említettem, amit említettem, hogy az M5-ös csatorna éppen ilyen témaköröket vár tőlünk. Tehetséges fiatalok, olyan pedagógusok, akiknek minden évben az ország legjobb tíz matematikusa közé kerül a gyereke, akit oktat, egy középiskolás diák, aki mondjuk kiváló tanuló és jó sportoló, és éppenséggel valamelyik nemzetiséghez tartozik. Ezeket várja tőlünk információként az M5, vagy éppen egy kutatási munkát végző úriember, hölgy, bárki. Tehát mi várjuk ezeket. Én fontosnak tartanám azt, hogy egy ilyen filmszemlét lehetne szervezni, és azt gondolom, ebben egyrészt tudnánk segíteni, másrészt pedig a médiahatóság Mecenatúra Programja. Ha el lehetne érni a médiahatóságnál azt, hogy mondjuk egy esztendőben egy bizonyos összeget írjanak ki egy ilyen jellegű filmszemlére, tehát a 13 nemzetiség körében készült dokumentumfilmekre írják ki ezt a pályázatot, jöhessenek be nevezések, ezeket a filmeket is le lehet adni, össze lehet gyűjteni, a közszolgálati csatorna leadhatja, mi is leadhatjuk. Tehát ezer lehetőség van arra, hogy hogyan lehetne egy picit sűrűbben hírt adni önökről, és nemcsak a táncolásról, az éneklésről és a gasztronómiáról, hanem bizony azokról a hozzáadott értékekről, amelyeket a

magyar társadalom számára csak önök tudnak adni. Tehát azt gondolom, hogy ez egy fontos dolog lehet.

Amennyiben olyan tudósítást kellene a helyi televízióknak készíteni, amelyre a helyi csatorna, hogy úgy mondjam, a tényérra való hivatkozással, amibe nem illik piszkítani, visszautasít egy ilyen jellegű forgatást, akkor ott van a szomszédban egy másik tagtelevízió, amelyet meg lehet kérni arra, ugyanis nekik nem kellemetlen az, hogy elmenjenek és forgassanak. Úgy szoktunk fogalmazni ilyen esetekben, hogy őket nem lehet kirúgni. Nyíregyházán egyébként meg két televízió van, ha jól tudom. Ilyen esetekben a környékről egy másik tagtelevíziót tudunk. Egyébként a Magyar Televízió néha így van, a kereskedelmi csatornák is így vannak. Egy szerkesztő riporternek, egy operatőrnek rettenetesen rossz az, ha egy olyan témát kell feldolgoznia, ami miatt másnap a városban szégyellni fogja magát, mert nem úgy van, nem úgy történt, nem az történt. Hiába küldenek ki viharkárba Vas megyébe engem, ha a katasztrófavédelem reggel azt mondja, hogy nincs viharkár. Ebben az esetben én egy dolgot tudok tenni, hogy megbeszélem a csatornával, hogy találtam egy olyan mezőgazdasági vállalkozót, aki hajlandó nekem megengedni, hogy a búzatáblájából egy részt ledöntsek csak a forgatás kedvéért... *(Derűltség.)*. Igen ám, de mi történik másnap? Minket néznek butának és ostobának, mert hiszen a jelentés szerint nem volt viharkár. Miért forgattunk mesterségesen viharkárt? Ha én ezt nem vállalom el, akkor mondjuk felküldik a Zalaegerszegi Televíziót, ők feljönnek és megcsinálják, mert nekik aztán olyan mindegy, hogy mi történt Vasban. Tehát itt még vannak dolgok, amiket helyre kell tennünk, úgy gondolom, de talán jó irányban haladunk. Például ez az első lépés, hogy itt most erről beszélünk. *(Hartyányi Jaroslava: Így van.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Mindenképpen jó irány az is, hogy az együttműködésünket megalapoztuk. Tolmácsolni fogjuk valóban az országos nemzetiségi önkormányzatok felé is ezt a lehetőséget, hogy egy új kapu nyílt a média világában. Köszönöm szépen a beszámolót.

LOVASS TIBOR elnök (Helyi Televíziók Országos Egyesülete): Én köszönöm a lehetőséget.

ELNÖK: További eredményes munkát kívánok! Lezárom a második napirendi pontunkat.

A harmadik napirendi pontunk előtt tíz perc szünetet tartunk. Nézzük át az anyagokat, illetve munkatársaink kiosztják azt az anyagot is, amit elnök úr hozott nekünk. Köszönjük.

(Szünet: 14.45 - 14.59)

A 2018. évi nemzetiségi költségvetési igények megvitatása

ELNÖK: Tisztelt Hölgyeim és Uraim! A Magyarországi nemzetiségek bizottsága ülését folytatjuk a harmadik napirendi ponttal. Megállapítom, hogy 2 bizottsági tagunknak távoznia kellett, 1 helyettesítéssel, tehát 8 fővel és 10 szavazattal folytatjuk a munkát. A harmadik napirendi pontunk a mai kiegészítéssel került a napirendre, mégpedig tájékoztató a 2018. évi központi költségvetési nemzetiségi igényekről, amely a mai albizottsági ülésre épült. Az Önkormányzati, külügyi és költségvetési albizottság ülésezett. Ennek elnöke Ritter Imre német nemzetiségi

szószóló, elnök úr kérte a napirend kiegészítését. Kérem, hogy referáljon a napirend keretében.

Ritter Imre tájékoztatója

RITTER IMRE német nemzetiségi szószóló: Köszönöm szépen. Az albizottsági ülésen nyolcan ott voltunk a szószólók közül, és részletesen átbeszéltük. A magam részéről próbálom rövidebben elmondani, és ha kérdés lesz, azokra válaszolnék.

A 2018. évi nemzetiségi költségvetési igények összeállításánál egy teljes pont a nemzetiségi óvodapedagógus, illetve részben a nemzetiségi pedagógushelyzet javítása. Erről röviden annyit, hogy az elmúlt öt hónapban volt egy teljes körű felmérés 215 német nemzetiségi óvodában, aminek a számszerű, tényleges megállapításai, hogy az óvodák 85 százalékában nem biztosított a nemzetiségi csoportonkénti 2 fő nemzetiségi végzettségű óvodapedagógus. A szükséges nemzetiségi óvodapedagógus-létszám 41,7 százaléka hiányzik.

A másik oldalról megnéztük a felmérést teljes körűen szintén a hét nemzetiségi óvodapedagógus-képzést végző főiskolával és egyetemmel is elsősorban a kapacitások és a lehetőségek miatt. Ennek a helyzetnek a kiértékelése alapján egy olyan rövid- és hosszabb távú programot javasolunk, ahol egyrészt a kiegészítő képzést maximálisan ösztönzi azon pedagóguspályán lévő óvodapedagógusoknál, akiknek az alapképzettségük megvan, a megfelelő nyelvtudásuk megvan, hogy a nemzetiségi pedagógus végzettséget megszerezzék. Itt ösztöndíjat adni azoknak, akik részt vesznek a képzésen, ösztönzést a képző intézményeknek, illetve költségterítést a munkahelynek, annak az óvodának, aki a helyettesítést, egyebet biztosítja. Hosszú távon és emellett pedig az alapképzésnek a maximális kapacitás kihasználása, ahol megfelelő nyelvtudás van, ott az eddigi 6 szemeszteres rendszerben, ahol nincs megfelelő nyelvtudás, ott a 6 helyett 8 szemeszteres rendszerben, ahol az első 2 szemeszter kifejezetten és elsődlegesen a nemzetiségi nyelvi kompetenciákat fejlesztené.

Ezek a képzés terén teendő legfontosabb intézkedések. A végzett pedagógusok, nemzetiségi pedagógusok megtartása, részben a pályára történő visszahozatala érdekében pedig a legjárhatóbb út az életpályamodell kialakítása után az, hogy a jelenlegi 17 712 forintos nemzetiségi pótlékot három variációban tettük bele, ötszörösére, négyszeresére vagy háromszorosára emelve lehetne egy érzékelhető juttatástöbbletet adni a nemzetiségi óvodapedagógusoknak. Itt nincs teljes adatállományunk még a többi nemzetiség nemzetiségi óvodapedagógusairól. Remélem, hogy ezt a héten a MÁK-tól, illetve ahol megvan, az adott nemzetiségektől is megkapjuk. Itt 700 fővel számoltunk, tehát eleve a hatvan emberben benn van a többi nemzetiség is. Egyidejűleg a képzésre vonatkozóan a nemzetiségi általános iskolákban, középiskolákban idén nem tudtunk hozzányúlni ehhez vagy előkészíteni, de a nemzetiségi pótlék megemelését szeretnénk kiterjeszteni az általános iskola és középiskola nemzetiségi pótlékre jogosult nemzetiségi pedagógusaira, illetve a későbbiekben szeretnénk a nemzetiségi pótlékre jogosultság feltételeit is újratárgyalni, hiszen most például csak az jogosult, aki legalább 50 százalékban használja, és így az alsós nemzetiségi pedagógusok többsége ebből ki van zárva.

Ennek éves költségvetési kihatása annak függvényében, hogy három-, négy- vagy ötszörös nemzetiségi pótlékemelés lenne, 1 milliárd 119, vagy 1 milliárd 612, vagy 1 milliárd 793 millió forint. Ez egy teljesen új része. A korábbi években ez nem képezte a nemzetiségi igények részét, mivel nem volt megfelelő adatállományunk és felmérésünk rá. Ahogy említettem, remélhetőleg még ezen a héten a MÁK-tól meg

fogjuk kapni a pontos létszámokat a nemzetiségi pótlékra jogosult óvodapedagógusok és a nemzetiségi pedagógusok köréről is.

A másik lényeges eleme a nemzetiségi igényeknek és az összeállított javaslatnak a NEMZ-pályázatok pályázati keretének az emelése. Ebből összeállítottuk 2014-től 2017-ig a tényleges adatokat. A '18. évi többletigényeket azon elv alapján állítottuk be, hogy a nemzetiségi civil szervezeteknél és a nemzetiségi kulturális programoknál olyan összeget javasoltunk a 2018. évre, mely a 2017-ben ténylegesen beadott igények 60 százalékára lenne elegendő, illetve a nemzetiségi anyanyelvi diáktáborokra a NEMZ-TAB esetében pedig a 2018. évi keretösszeg a 2017. évi igények 80 százalékára lenne elegendő. Hozzáteszem, nem kérdés, hogy 2018-ban jelentősen meg fog nőni, az én személyes meggyőződésem szerint elsősorban a NEMZ-TAB-nál a benyújtott igények száma és az összege is.

A harmadik része a benyújtott igényeknek az EMMI kezelésében lévő úgynevezett egyedi döntésű keretek. Ezekből a nemzetiségi színházaknál a 100 milliós keretnél 20 millió emelést javasolunk és az amatőr nemzetiségi színjátszó csoportok, körök bevonását a lehetséges támogatott körbe. Az átvett nemzetiségi intézmények, köznevelési intézmények '17. évi 100 milliós keretét a négyszeresére növelnénk, 400 millióra, mivel egyrészt ez nagyon alacsony, másrészt '18-ra ismételten bővülni fog az átvett intézmények köre. Ugyanígy az intézményfenntartó helyi nemzetiségi önkormányzatoknál a 2017. évi 50 milliós keretet 10 millióval javasoljuk emelni, mivel itt is bővülni fog a fenntartó helyi nemzetiségi önkormányzatok száma.

Ezenkívül külön részletező anyag még az országos nemzetiségi önkormányzatoknál van. 2017. szeptember 1-jétől már csak a német nemzetiségi területen 42 helyi nemzetiségi önkormányzat van, és közel 50 intézményt fog fenntartani, összességében több mint 50 helyi nemzetiségi önkormányzat és több mint 60 nemzetiségi intézmény. Ezen helyi nemzetiségi önkormányzatoknál és intézményeknél hiányzik és szükséges egy olyan szervezetet létrehozni, amely az ő munkájukat segíti, támogatja minden területen, és elősegíti azt, hogy ne legyen valami a visszájára forduljon akár a törvényes gazdálkodás, akár a szakszerűség tekintetében. Erre szeretnénk egy intézményfenntartói szolgáltató osztályt, csoportot felállítani négy fővel, amelynek a részletes éves költségigénye szerint 27,7 millió forint lett összeállítva. Szeretném hangsúlyozni, hogy ez döntően a német nemzetiséget érinti, hiszen a többieknél egyelőre egy vagy maximum két intézmény lett átvéve a helyi önkormányzatok által, de ennek a csoportnak a tevékenysége természetesen mind a másik négy nemzetiségi intézményt és helyi önkormányzatokat ugyanúgy segítené és támogatná. Az országos nemzetiségi önkormányzatoknál ezenkívül más igény a javaslatba nem került beállításra.

A helyi nemzetiségi önkormányzatoknál az általános működési támogatás emelését 20 százalékos szinten, a feladatalapú támogatást 40 százalékos szinten javasoltuk. Az albizottsági ülésen Varga Szimeon alelnök úr részéről felmerült, hogy a helyi nemzetiségi önkormányzatok működési támogatását 30 százalékkal emeljük. Azt gondolom, ez megbeszélés tárgya. Ott is elmondtam, hogy általában a szaktárcák és a frakciók egy része kevésbé támogatja az általános működési támogatás emelését, mint a feladatalapút, de természetesen ezen lehet változtatni.

Végül a negyedik része a nemzetiségi igényeknek az országos nemzetiségi önkormányzatok és a helyi nemzetiségi önkormányzatok által fenntartott intézmények beruházási, felújítási pályázati önrészenek kerete. Ezt 2017-ben nem tudtuk emelni, "csak" egy egyszeri 400 milliós többletkeretet kaptunk. Ezt 882,4 millió forintról a duplájára, 1 milliárd 764,8 millióra szeretnénk emelni. Itt nem kell hangsúlyozni, hogy a fenntartó nemzetiségi önkormányzatoknak nincsenek saját bevételei, tehát a fenntartott intézmények infrastruktúrájának a megfelelő szintű

fenntartását, bővítését lényegében kizárólag pályázatok útján vagy központi költségvetési forrásból tehetik meg. Ez kiemelt fontosságú.

Összességében ez a 2017. évi 8 milliárd 688,9 millió forinthez képest 5 milliárd 497,3 millió forint, azaz 63,3 százalékos emelést jelentene. Hozzá kell tegyem, hogy ennek a döntő része, mintegy 3 milliárd forint eleve a nemzetiségi óvodapedagógus és pedagógus programra lenne, illetve az ezen intézmények beruházási, felújítási keretére. Tehát nem, ha úgy tetszik, önmagunknak, hanem a gyerekeknek és az intézményeknek a jövőbeni fejlesztését, fejlődését hivatott elősegíteni, és már régóta Achilles-pontja az egész nemzetiségi nevelésnek és oktatásnak.

A másik komoly része a nemzetiségi pályázati keretek. Az EMMI saját maga tárcaközi egyeztetésen is tett már erre javaslatot.

Az albizottság ülésén mindenki egyhangúlag javasolta a támogatását, és a NEB-től is kérem, hogy a támogatást biztosítsa. Nagyon fel fognak gyorsulni az események, elvileg április harmadik hetében, legkésőbb április negyedik hetében a kormányzat be kívánja nyújtani a '18-as központi költségvetési törvényjavaslatot a parlamenthez, ami azt jelenti, hogy ha azt szeretnénk, hogy a mi igényeink egésze vagy része bekerüljön a kormányjavaslatba, erre maximum másfél-két hetünk van, az egyeztetésre és az ehhez szükséges döntés elérésére. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen a tájékoztatót. Kérdezem a bizottság tagjait, hogy van-e ezzel kapcsolatban valakinek észrevétele, kérdése. *(Jelzésre:)* Hartyányi Jaroslava ukrán szószóló asszony, tessék!

Kérdések, hozzászólások

HARTYÁNYI JAROSZLAVA ukrán nemzetiségi szószóló: Ha jól értettem, a pályázatok összege emelkedik. Ez világos.

A másik az, hogy a helyi önkormányzatok, amelyek átvettek vagy létrehoztak intézményeket, körülbelül hatvanan vannak, bekalkuláltatok-e, hogy egy adott nemzetiség egy-egy intézményt hozhat létre 2018-ban. Ez be van kalkulálva, hogy most nem adták be az igényt per pillanat, de még beadhatják? Ez be van kalkulálva, ki van számolva?

RITTER IMRE német nemzetiségi szószóló: Természetesen olyan igények vagy költségvetés, amely még nem meglévő, csak tervezett intézmény, nincsen benne. Ha megalakításra kerül új intézmény akár országos vagy helyi által, azt majd menetközben lehet figyelembe venni, illetve ha már ott leszünk, a költségvetési törvény módosításával, de a nemzetiségi óvodapedagógus- és pedagóguskeret egy keret, ahol ha menetközben átvételre kerülnek, mert szeptember 1-jétől megint átvételre kerülnek, ott van gazdálkodási lehetőség, hogy mire mennyit biztosítsunk.

ELNÖK: Van-e még kérdés?

HARTYÁNYI JAROSZLAVA ukrán nemzetiségi szószóló: A másik a 4 fős osztály létrehozása. Ez az osztály hol fog működni, amely ezeket a kis intézményeket, a helyi intézményeket segíti a munkájukban. Az EMMI-nél?

RITTER IMRE német nemzetiségi szószóló: Ez az Országos Német Önkormányzat keretében fog működni, formailag vagy a hivatal egy osztályaként, vagy pedig a Német Pedagógiai Intézet keretében. A Német Pedagógiai Intézet keretében valószínűleg ehhez még egy kormányrendelet-módosítás kellene.

HARTYÁNYI JAROSZLAVA ukrán nemzetiségi szószóló: Ez azt jelenti, hogy ez nálatok fog működni.

ELNÖK: Még bizottsági ülés van, ne párbeszéd legyen, hanem fogalmazzuk meg a kérdést és választ várunk.

RITTER IMRE német nemzetiségi szószóló: Lévén, hogy az 55 átvett nemzetiségi intézményből 49 német, négy nemzetiségnél van még, kettőnél egy, kettőnél pedig kettő átvett intézmény van. Nyilván ez bennünket szorít a legjobban, de azért mondtam hogy természetesen mindazt a munkát, hogy támogatást nyújtani, jogi, gazdasági, pedagógiai, szakmai segítséget a pályázatoknál, minden egyéb kérdésben, ugyanúgy minden intézményt fenntartó helyi nemzetiségi önkormányzat és fenntartott intézmény részére meg fogják adni, tehát nemcsak a német területtel fog foglalkozni.

ELNÖK: Kissné Köles Erika szlovén szószóló asszony, tessék!

KISSNÉ KÖLES ERIKA szlovén nemzetiségi szószóló: Köszönöm szépen a lehetőséget. Én abban a helyzeti előnyben vagyok, hogy végigültem az albizottsági ülést is, tehát sok kérdés számomra ilyen szempontból nem annyira kérdés. Az egyik anyag, konkrétan a nemzetiségi óvodapedagógusok és a nemzetiségi pedagógusok köré csoportosuló anyag alapvetően a német nemzetiségre korlátozódik, de nyilvánvalóan ez ránk is vonatkozni fog. Én azt kértem délelőtt is, hogy egy határozott kérést intézzünk minden nemzetiségnek, vagy intézzenek azok, akik az előkészítést végzik, merthogy a nemzetiségi pótlékok mindenkire kiterjesztése van folyamatban, meglegyen. Ezt kapja meg Imre a MÁK-tól rövidesen, ha jól értelmezem a kérdést. Szóvá tettem délelőtt, hogy a KLIK-es iskolákkal is foglalkozzunk. Azt én értettem, hogy a nemzetiségi pótlékoknál nem lehet külön kezelni a KLIK-es iskolákat és a nemzetiségi iskolákat.

Nekem az összegek emelése mellett két észrevételem volt délelőtt, és nagyon örülnék, ha ezek így megvalósulnának. Nyilvánvalóan ezeket a nem tudom, mennyire ígért, illetve talán valamennyire ígért és valamennyire még esetleg kétségekkel ígért összegeket valóban megkapjuk. Gondolkodnunk kell azon, hogy egyrészt a KLIK iskoláiban folyó nemzetiségi nevelés és oktatás milyen típusú támogatásban részesül. Valamikor a kiegészítő normatív támogatásokat kapták azok az intézmények is. Valamikor kapták, nem is voltak igazából nemzetiségi önkormányzatok fenntartásában iskolák, hanem önkormányzati fenntartásban voltak. De ahhoz, hogy a heti 5+1 órát nyugodtan tudják tervezni az intézmények, ezen gondolkodni kell.

Ha szabad nekem most itt, egy speciális példát fogok elmondani. Szentgotthárdon nincs nekünk saját kezelésben nemzetiségi szlovén képzésünk, de van egy általános iskola és két középiskola, ahol szlovén nemzetiségi képzést folytatnak évtizedek óta. Kétségbeesve hívott fel az iskola igazgatója két hete, hogy a szombathelyi KLIK elzárkózik az elől, hogy az intézményében hat érdeklődő jelentkezővel nemzetiségi szlovén nyelvoktatást kezdeményezzenek. Persze én is fűhöz-fához rohangáltam, és azt a választ kaptam a köznevelési államtitkárságtól is, hogy a törvény azt mondja ki, hogy nyolc szülő kérése esetén kötelező indítani, egyébként pedig lehet, de sajnos úgy tűnik, hogy a tankerületekkel való ilyen típusú vita még mindig nem ért a végére. Nagyon úgy néz ki egyébként, hogy nyolc gyerek lesz az első osztályban, egyébként a felső osztályokban is vannak gyerekek, de ezeket az anomáliákat is, azt gondolom, nekünk valahogy kezelni kéne. De úgy is kezelni

kéne, és ezt mondtam el délelőtt is, néhányan itt már nyilván unalomig hallgatják, hogy a nemzetiségi nyelvoktatást és a nemzetiségi népismeret oktatását - nem is szeretem oktatásnak mondani, mert a nemzetiségi népismeret azt jelenti, hogy ismerkedünk a nemzetiség teljes kultúrájával - kiegészítik azok a nemzetiségi tevékenységek, amelyeket pedagógusok irányítása mellett csinál az egyébként többségileg és az oktatást magyar nyelven végző intézmény, és valahol támogatni kell akár anyagilag is. Engem aggaszt a Klebelsberg Intézményfenntartó intézményeiben folyó nemzetiségi nevelés ilyen jellegű kérdése. Megvan rá a lehetőség, minden egyéb, de lehet, hogy ott is végig kéne gondolni, hogy tudunk-e oda támogatást adni.

Amit még megemlítettem, és most is szeretném megemlíteni, hogy azok a települési önkormányzati hivatalok, ahol nemzetiségi önkormányzatok számviteli dolgait is ellátják, konkrétan a mi esetünkben egy hivatal működik Alsószölnökön, amely hat önkormányzat ilyen típusú feladatait látja el, az érintett települések tették szavá, hogy nagyon sokba kerül nekik a közös hivatali létezés, mert egy nemzetiségi főre 90 ezer forint/fő/év az a járulék, amit nekik be kell fizetni, ami mondjuk egy 70 fős Orfalu esetében is túl van a milliós költségen. Kétvölgy egy kistelepülés, ahol alig van adóbevétel, 4 millió forintot fizet évente. Ennek az emelését kérnék ők, illetve ennek valamilyen kezelését kérnék ők tőlünk. Én most itt felfüggesztem a hozzászólást, és nagyon szorítok ahhoz, hogy ez a nagy, jelentősen megnövekedett támogatás egyébként realizálódhasson a '18-as költségvetési évben. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Ritter Imre szószóló úr válaszol.

RITTER IMRE német nemzetiségi szószóló: Köszönöm. Az óvodákra vonatkozóan tudtunk és lehetett egy teljes körű felmérést csinálni, de azért próbáltuk úgy az előterjesztést csinálni, hogy egyidejűleg már a nemzetiségi pedagógusoknál is ugyanúgy legyen megemelve a nemzetiségi pótlék, hogy érezzék, ez csak egy első lépcső, és jövőre a nemzetiségi pedagógusképzés helyzetét kellene előre venni. Ebben nyilvánvalóan egy dolog, hogy átvettünk intézményeket, de nyilván nem lehet elengedni a kezüket a KLIK-es fenntartásúaknak sem, mert sok minden miatt ők nehezebb helyzetben vannak. A nemzetiségi pedagóguspótlék emelése a nemzetiségi önkormányzatok által fenntartottra, a KLIK-fenntartásúra, az egyházi fenntartásúra és az alapítványi fenntartásúra, tehát minden olyan intézményre és minden olyan nemzetiségi pedagógusra vonatkozik, aki jogosult rá, tehát mindenkire ugyanúgy, mint a nemzetiségi óvodapedagógusoknál is.

Amit a nemzetiségi önkormányzatok pénzügyi, számviteli tevékenységével kapcsolatban felvetettél, azt meg én is sokszor elmondtam, és azt gondolom, lassan kezd érni a helyzet. Tavaly már az Állami Számvevőszék elnöke a parlamentben is nyilvánosan elmondta, hogy teljesen jogos felvetésnek érzi legalább az intézményt átvett és fenntartó helyi nemzetiségi önkormányzatok pénzügyi, gazdálkodási tevékenységének az átgondolását és esetleges módosítását, vagyis a jelenlegi kiszolgáltatott helyzet megváltoztatását, hogy ne a helyi települési önkormányzatnak vagy a körjegyzőségnek kelljen csinálnia mint púp a hátán, és ezért érdemben semmilyen ellenszolgáltatást vagy juttatást igazából nem kap. Hogy ezt ebben a ciklusban megváltoztassuk, erre nem látok lehetőséget, de szerintem megérett a helyzet, hogy a következő ciklus elején ezt rögtön felvessük és megpróbáljunk változtatni rajta.

A mostani javaslatról és előterjesztésről annyit, hogy csütörtökön már kezdődnek a tárcaközi egyeztetések. Azt kérem a bizottságtól és arra felhatalmazást, hogy amennyiben a bizottság egyetért ezekkel a javaslatokkal, ezeket elindíthassuk

hivatalosan a különböző tárcáknak, frakcióknak és mindazoknak a politikusoknak és személyeknek, akikkel a korábbiakban az egyeztetést csináltuk, hogy minél gyorsabban fel tudjuk pörgetni és egy számunkra kedvező döntést el tudjunk érni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Kreszta Traján román szószólótársunk, tessék!

KRESZTA TRAJÁN román nemzetiségi szószóló: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Délelőtt részt vettem a tanácskozáson, és most csak visszatérek a kérdéssel arra, hogy mi létrehoztunk egy Pedagógiai Módszertani Központot 2017-ben, valamint egy amatőr színjátszó csoportot, természetesen nemzetiségi nyelven, román nyelven. Arra lennék kíváncsi, hogy a 2018-as költségvetési tervezetüket mikorra kellene eljuttatni elnök úrnak vagy a bizottságnak.

ELNÖK: Szószóló úr válaszol.

RITTER IMRE német nemzetiségi szószóló: Azt kértem a múlt heti ülésen is, hogy az eddigi gyakorlat szerint úgy még soha nem kaptunk támogatást, hogy egy leendő, a jövőben létrehozandó intézmény vagy csoport részére. Ezt mindig az első évben egyedi döntéssel a minisztériumok biztosították, és ha már a csoport megalakult, ha már az intézmény működött, és volt egy kialakult költségstruktúrája, akkor amikor teljes éve volt, akkor kértük, hogy tervesítsék, és akkor az egyedi döntési keretből átkerült az országos önkormányzathoz vagy a fenntartóhoz.

Azt gondolom, az amatőr színjátszó csoportnál azért kérjük a 20 millió emelést, hogy bele tudjuk venni az eddigi színházak mellett színjátszó csoportokat is. Tehát az biztosítva lesz. A jövőben létrejövő intézményeknél pedig az első évben az egyedi keretből kell biztosítani, és ha már működik, akkor lehet a következő évben. Azt kértem az országos elnököktől is a múlt héten, hogy csak olyan működési támogatási igényt küldjenek meg, ahol már 2017-ben működik és kapnak is támogatást, arra lehet 2018-ra, azt be tudjuk még állítani, vagy megpróbáljuk még beletenni. Magyarán ezen a héten még meg kellene kapni, ha ilyen van, hogy egyáltalán legyen esélyünk. A későbbiekben maximum még a parlamenti eljárás ideje alatt, de akkor már rendkívül szűk az idő, tehát már nagyon nehéz módosítani.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Más észrevétel van-e? *(Nincs jelentkező.)* Ha nincs, akkor én is tennék egy-két észrevételt. Egyrészt nyilvánvalóan nem volt időm részletesen áttanulmányozni ezeket a tervezeteket, amelyek alapos munkáról tanúskodnak, de mindenképpen nagyon hasznosak az összesítő táblázatok, amelyekből az ember tud tájékozódni.

Ezzel kapcsolatban néhány kérdés. Nagyon jelentős ez a nemzetiségi óvodapedagógus- és pedagóguskeret, 2 milliárd 100 millió forint. Az is kiderült, hogy a többi nemzetiség még nem küldte be az óvodai felméréseket és egyebeket. Az egyik kérdésem, hogy ezek szerint ez egy kalkulált összeg, de kalkulál minden nemzetiséggel, minden óvodával, minden iskolával, minden pedagógussal főleg a nemzetiségi pótlékok tekintetében. Ezt így értelmezem én is.

A másik dolog. Az egyedi döntésű EMMI-keretknél a nemzetiségi köznevelési intézmények kerete, ami 100 millió forint volt, ha jól értelmezem, ez a helyi nemzetiségi önkormányzatok által fenntartott köznevelési intézményekre vonatkozó keret. Így látom. Foglalkozunk-e az országos nemzetiségi önkormányzatok által fenntartott intézményekkel, hiszen vannak nemzetiségek, ahol ezek számban is magasabbak, másrészt tudjuk, hogy az idei évben is már komoly gondot okozott a

kötelező béremelés, ezek járulékainak kigazdálkodása. Olyan információim vannak, hogy ez komoly problémát okoz, feltehetően jövő évben ismét, lehet, hogy még bérfejlesztés is lesz a pedagógusoknál. Ezekkel is számolunk-e? Mi van az országos önkormányzatok által fenntartott köznevelési intézményekkel? Ennyi lenne. Köszönöm.

RITTER IMRE német nemzetiségi szószóló: Az döntés kérdése. Egyrészt az országos önkormányzatok által fenntartott intézményeknél nem jött olyan igény, vagy nem volt olyan visszajelzés, hogy valahol komolyabb probléma lenne, de ebből a keretből egyébként azok részére is lehet biztosítani, ha valamilyen vis maior helyzet van. Nekik semmilyen egyéb lehetőségük, átcsoportosítás, egyéb nincs, tehát ha ott bármi adódik, akkor kizárólag külön keretből tudják. Az országosoknál van valamennyi mozgástér, de ebben nem lett figyelembe véve, az országosnál. Azzal együtt, hogy mivel ezt négyszeresére kérjük emelni, ez azért ad majd mozgásteret ebben. Itt az emelésnek az az indoka, hogy egyrészt bővül az átvett intézmények köre, másrészt pedig itt megint úgy indultunk el, mint a beruházási keretnél is, hogy egyáltalán legyen, és betettünk egy minimális keretet, de ebből alig-alig, olyan 800 ezer forinttól 3-3,5 millióig lehetett egy intézménynek adni. Tehát ebből semmi érdemlegeset nem tud csinálni, persze neki az a kis pénz is fontos vagy lényeges. Az országosok által fenntartottakra generálisan nem lett külön összeg tervezve.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Más hozzászólás van-e? *(Jelzésre:)* Kissné Köles Erika szlovén szószóló asszony, tessék!

KISSNÉ KÖLES ERIKA szlovén nemzetiségi szószóló: Elnézést kérek, hogy megint beszélek, de az országos önkormányzatok által fenntartott köznevelési intézmények és a pénz átcsoportosítása kapcsán arra szeretném felhívni a figyelmet, hogy pillanatnyilag az országos önkormányzatoknak nem kérünk több támogatást, és az átcsoportosítások lehetősége is korlátozott. Ott is címkézett támogatások vannak, megvan, hogy a hivatalok fenntartására milyen költségek vannak stb., most nem sorolom, nyilván mindenki tudja ezeket a dolgokat. Tehát ott sem biztos. Lehet, hogy vannak nemzetiségek, ahol ez működőképes, és vannak olyanok is, ahol nem működőképes. Ezt azért tényleg meg kell fontolni. Elnök úr felhívta a figyelmet arra, hogy a pedagógusbérek növekednek, és nemcsak a pedagógusbérek, hanem a nem pedagógus munkatársak bére is emelkedik. Tehát ezzel tényleg érdemes lenne még számolni, illetve gondolkodni ezen a kérdésen. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm. Feltételezhető, hogy ha még várunk információkat az országos önkormányzatoktól az óvodák kapcsán is, amit albizottsági elnök úr említett, ehhez még talán csatolnak, ha van valóban ilyen komoly gond. Én hallottam szlovák berkekből, hogy problémát okoz most a bérfejlesztés fedezete, de ezt nyilván be fogják nyújtani, és be tudjuk építeni.

Más kérdés van-e? *(Nincs jelentkező.)* Úgy látom, nincsen. Úgy látom, egészében véve nem hallottunk olyan észrevételt, amely alapjaiban rengetné meg ezt a koncepciót. Azt hiszem, hogy ezt így támogathatjuk, és akkor még várjuk be, hogy milyen igények érkeznek be az országos önkormányzatoktól.

Egy kérdés, hogy a német területen kívül benyújtott-e még valaki, országos nemzetiségi önkormányzat valamiféle kimutatást, igényt.

RITTER IMRE német nemzetiségi szószóló: Nem, nem nyújtott be más. Hangsúlyozom, ez sem az Országos Német Önkormányzat igénye, ez a helyi

nemzetiségi önkormányzatok és a fenntartott intézmények igénye. Ők maradtak most úgy, hogy gyakorlatilag el van engedve a kezük, hiszen a KLIK nem foglalkozik velük, a minisztériumnak nem ez a dolga, az országos önkormányzat erre nem kapott semmi pénzt, és lehetősége nem erre volt. A települési önkormányzatok a törvény szerint már nem is foglalkozhatnak vele, nincs is emberük. Tényleg, ha úgy tetszik, magukra lettek hagyva, és szakmailag ez hosszú távon nem lehet. Erre a miniszter úr is kifejezetten kitért, hogy ha nem tudjuk biztosítani azt, hogy a helyi nemzetiségi önkormányzatok által átvett intézmények megfelelő támogatást, segítséget, ha kell irányítást kapjanak, akkor ez a folyamat visszajára fordulhat. Tehát ez sem országos önkormányzati igény, hanem pont a helyiek igénye, de ezt nem lehet, csak országosan megoldani. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm. Úgy értelmezem, hogy az országosok dolgoznak az óvodai ellátáson és egyebeken, tehát ezt még várjuk tőlük.

RITTER IMRE német nemzetiségi szószóló: Természetesen, azért mondtam, hogy becsült keret a 700 fő a nemzetiségi pedagógusoknál, és becsült keret a pedagógusoknál az 1200 fő, tehát a nemzetiségi óvodapedagógusoknál a 700 fő. Becslésünk szerint ebbe bele kell férnie minden nemzetiségnek, minden nemzetiségnek minden óvodája, minden nemzetiségi pedagógusa és óvodapedagógusa. *(Kissné Köles Erika: De a KLIK is.)* A KLIK is, persze.

ELNÖK: Jó, köszönöm szépen. Valamit lehet tudni erről az irodáról, erről a 4 fős irodáról, amely szakmai támogatást nyújtana a helyi önkormányzatok által átvett köznevelési intézményeknek, lehetőség szerint a többi nemzetiséginek, annak a néhányának is? Ennek már van-e valamiféle konkrét hatásköri jegyzéke, elképzelése, hogy mit is csinálnának ők? Ez még érdekelne.

RITTER IMRE német nemzetiségi szószóló: Azt a jogi, gazdasági és pedagógus szakmai támogatást biztosítanák a fenntartó helyi nemzetiségi önkormányzatoknak és a fenntartott intézményeknek, amit egyébként az országos önkormányzatok által fenntartott intézményeknél maga az Országos Önkormányzatok Hivatala csinál, vagy a települési önkormányzatok által fenntartott intézményeknél korábban a települési önkormányzatoknál lévő osztályok, főosztályok, ahol kifejezetten ezzel foglalkoztak, vagy egy alapítványi iskolánál, ahol az alapítvány tagjai olyan országos önkormányzat és olyan nagy cég, egyéb, amelyek mögött hivatalok vannak. Most létrejött egy olyan struktúra, ahol az a három vagy öt ember van, akit megválasztanak. Lehet, hogy egyiküknek sincs egyébként olyan szakmai végzettsége, gyakorlata, tapasztalata vagy ideje, ami az intézményvezetés területén használható vagy megoldást jelenthet, de hogy minden információ időben eljusson, minden egyes kormányhivatali ellenőrzés tapasztalataira azonnal össze legyenek hívva, mindenkinek el legyen mondva, mindenkivel átbeszélve. Mindenki saját maga megnézheti, hogy megelőzzük ezeket a problémákat - a különböző pályázati lehetőségeknél a pályázatok előkészítése, a megírásának, lebonyolításának, elszámolásának a segítése, mindazok az intézményvezetői, egyéb pályázatok kiírása -, tehát mindazokban a kérdésekben, amelyek felmerülhetnek egy nemzetiségi intézmény működése terén, olyan jogi, gazdasági és pedagógiai szakmai támogatást nyújtson szervezeten, összefogottan valamennyi részére, tehát nem egyesével és aki jelentkezik, hanem ezeknek valóban fogja a kezét és megfelelő háttérrel, segítséget biztosítson. Ezt szeretnénk, azért lenne egy jogász, egy közgazdász, egy pedagógus és egy óvodapedagógus a tervek

szerint, és a jogász vagy közgazdász közül valamelyik ennek a csoportnak a vezetője is együttal.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Ez jól hangzik, jó ötlet.

Van-e még valami észrevétel, kérdés? (*Nincs jelentkező.*) Ha nincs, azt hiszem, támogatólag helybenhagyjuk ezt a kidolgozott, nagyon tetemes szakmai anyagot azzal, hogy nyilván még formálódik. Mikor kezdődhetnek meg erről a további tárgyalások, vagy milyen stádiumban van? Milyenek a kilátások?

RITTER IMRE német nemzetiségi szószóló: Holnap. Ezt még besorszámoznánk, összeraknánk feliratozva egy anyagként, és ezt még ma szeretnénk elküldeni a minisztériumoknak, az NGM-nek, az EMMI-nek, a különböző államtitkárságoknak, a frakcióknak, azoknak a politikusoknak, akikkel ezt le szoktuk egyeztetni és elküldjük, és utána kezdődnének a konkrét tárgyalások ebben, tehát az időpont-megbeszélések és az egyeztetések. Hozzáteszem, hogy előzetesen természetesen ennek a különböző vonatkozásait átbeszéltük már, tehát azért javasoltuk például a nemzetiségi pótlék emelését, mert az EMMI-ben végzett előzetes megbeszélések szerint a bérekhez a kialakult új életpályamodell miatt semmilyen módon nem akarnak hozzányúlni. Ezért kerestünk egy olyan megoldást, hogy a pótlékkal csináljuk ezt. Előzetesen figyelembe vettük már azokat az igényeket, hogy milyen irányban lehet változtatni, mi az, amit esetleg támogatnak. Természetesen konkrét számok nélkül néztünk még át több dolgot, hiszen itt a korábbi egyeztetésnél még nem álltak ilyen szinten sem rendelkezésre számok, mint most.

ELNÖK: Jó, köszönöm szépen. A tárgyalópartnerek nyilván tudják - akiktől mi kérünk támogatást -, hogy változhat még a dolog, tehát valamilyen változtatások lehetnek.

Nekem még egyetlenegy hiányérzetem van olyan nagyon hirtelen, a kulturális intézmények köre, ott a színházakra fókuszálunk egyelőre. Ott el tudom képzelni. Nem az országos nemzetiségi önkormányzatok által fenntartott ilyen intézmények, mert azoknak van egy rovata a költségvetésben, de amit nem országos önkormányzatok tartanak fenn, vagy ilyen feladatokat látnak el önálló intézményekként, azokat esetleg megvizsgálni, akár a bázisintézményekre, a bázismúzeumokra, egykori bázismúzeumokra gondolok vagy ilyesmire. Nem tudom, érkezik-e ilyen irányú igény az országos önkormányzatoktól vagy bárkitől. Ezeket még egy kicsit lehet, hogy elgondolkozhatunk.

RITTER IMRE német nemzetiségi szószóló: A NEMZ-, az EMMI kezelésében lévő keretknél már most is kiegészítettük. Míg eddig csak az átvett köznevelési intézményekre és az őket fenntartókra vonatkozott, most már beletettük a köznevelési intézmények mellett a nemzetiségi múzeumok, gyűjtemények, könyvtárak működését fenntartó helyi önkormányzatokat és az intézményeket is, tehát kibővítettük ilyen szempontból ezt a kört. A színházi keretnél pedig az amatőr csoportokra is szeretnénk ezt kiterjeszteni.

ELNÖK: Igen, de ez egyelőre még helyi nemzetiségi önkormányzati kategória, ami nagyon helyes, ezzel egyetérték. Lehetnek olyan közművelődési intézmények, amelyek nem tartoznak ebbe a kategóriába. Meg fogjuk nézni.

Van-e még valakinek észrevétele? (*Nincs jelentkező.*) Ha nincs, akkor köszönjük az eddigi nagy munkát az albizottságnak, az elnökének is, és sikeres folytatást mindnyájunknak. A harmadik napirendi pontot lezárom.

Egyebek

A negyedik napirendi pontunk az egyebek. Van-e ehhez valakinek észrevétele? *(Jelzésre:)* Hartyányi Jaroslava ukrán szószóoló asszony, tessék!

HARTYÁNYI JAROSZLAVA ukrán nemzetiségi szószóoló: Az egyebek között azért kértem szót, mert szeretnénk, ha a legközelebbi ülésünkön napirendre tűznénk a Támogatáskezelővel kapcsolatos kérdést - nem tudom, per pillanat ki vezeti -, mert gondok vannak a pályázatokkal. Nem tudom, hol tartanak a pályázatok. Visszadobják a pályázatokat úgy, hogy megfelelnek minden kritériumnak, de ők már a tartalmat vizsgálják anélkül, hogy az albizottság döntött volna. Honnan veszi, hogy a búcsú megfelel-e a búcsú kategóriának? Ennek eldöntése annak az albizottságnak a feladata, arról nem beszélve, hogy az alapfeladattal, a támogatással is vannak gondok, ezért ide kellene hívni őket, mert látom, hogy a mi esetünkben gond van, és jönnek folyamatosan a levelek.

ELNÖK: Köszönöm. Megkérjük a támogatási tanács három delegáltját... *(Hartyányi Jaroslava: Abban én is benne vagyok, én vagyok az egyik.)* Nem véletlenül mondtam. Megkérjük őket, hogy nézzenek utána pontosan, hogy miről van szó. Ne úgy nézzen ki a dolog - azt hiszem most került oda, ha nem tévedek, új vezető ennek az élére -, hogy őt beültetjük ide és kérdésekkel bombázzuk. Kérek erre egy előkészítést, egy napirendi javaslatot, de olyan formában, hogy tudjuk, hogy mire vagyunk kíváncsiak, mik a problémák, mit látunk gondként, hogy ők is felkészülhessenek, és mi is tudjuk, hogy miről tárgyalunk. Erre kérem a támogatási tanács három általunk delegált tagját, hogy készítsék elő, és természetesen napirendre tűzzük.

HARTYÁNYI JAROSZLAVA ukrán nemzetiségi szószóoló: Meg tudjuk csinálni, de mondom, ez sürgős, mert ha összehívják hirtelen, hipp-hopp az albizottságot, akkor lehet, hogy már későn lesz. Már össze kellene hívni, már itt van az ideje. Eddig még nem volt ilyen, hogy a pályázatot érdemben nem vizsgálják, de visszadobják és minősítik, hogy nem felel meg, amikor a kiírt kritériumnak megfelel. Érted? Amikor pótlást kértek, megcsinálták a pótlást. Ez valami új dolog. A Támogatáskezelőnek nem az a feladata, hogy vizsgálja, hanem az albizottságé és a főbizottságé, amely természetesen jóváhagyja a pályázatokat. Például egy tankönyvet minősítenek, hogy tankönyv-e. De honnan tudják? Szakértők? Azt az albizottság mondja meg. Ilyen még nem volt, amióta ezen a pályán vagyok, ilyen még nem volt.

ELNÖK: Javaslom ezt akár szószóolóként is megkérdezni - nemcsak mint a támogatási tanács tagja -, hogy mitől van ez így, mi változott, változott-e a struktúra, tehát mi a probléma. Egy ilyen előzetes feltárás kellene.

HARTYÁNYI JAROSZLAVA ukrán nemzetiségi szószóoló: Drága elnök úr, tudom, hogy mire akarsz kilyukadni, értem a gondolatmenetedet, de nem ismerem őt, azt sem tudom, hogy ki ő, évente, félévente változnak a vezetők. Nem tudom, Oláh István talán ott van még? *(Kissné Köles Erika: Oláh István ott van még.)* Az az egy ember az, aki még él és mozog ezen a területen, mert félévente változnak. Ezzel a bizottságoknak is foglalkozni kell. Én foglalkozni fogok vele.

ELNÖK: Készítsük elő, legalább tudjuk, ki a vezetője, előtte informálódjunk, hogy mi van, és meg fogjuk hívni. Nem látom akadályát, hogy két hét múlva, a

következő bizottsági ülésen napirendre tűzzük, csak valamit tudjunk róla. Nekem nincsenek most speciál információim erről a területről, ezért szeretném, ha lenne egy előkészítése a dolognak. Egyetértetek, foglalkozzunk vele, ha problémás, fontos és sürgős.

Van-e más felvetés? *(Jelzésre:)* Varga Szimeon bolgár szószóló úr, tessék!

VARGA SZIMEON bolgár nemzetiségi szószóló: Én csak tájékoztatni szeretném a bizottságot, hogy múlt héten kedden a Hungarikum Bizottság egy ülést tartott az Egri Várban, biztos mindenki értesült róla. Fazekas Sándor miniszter úr bejelentette a Hungarikum Bizottság egyhangú döntését, miszerint az Egri Bikavér hungarikummá vált, így a hungarikumok téra bővült.

ELNÖK: A médiában hallottuk, hogy a tiszai halászlé is, de én úgy tudom, hogy az már talán korábban az lett. *(Közbeszólások: Több minden hungarikum lett.)* Jó, örömteli, és örülünk, hogy ott volt a mi képviselőnk is a történelmi pillanatokban. *(Jelzésre:)* Kissné Köles Erika szlovén szószóló asszony!

KISSNÉ KÖLES ERIKA szlovén nemzetiségi szószóló: Ha szabad ilyen kellemesebb irányba terelni a beszélgetést, akkor nagyon szépen kérem, mindenki gondolja végig, hogy május 9-10-én el tud-e jönni a kihelyezett ülésre a Rába-vidékre, mert nekem szállást kell foglalnom, illetve szállást és étkezést. Nyilván kéne tudni, hogy a munkatársak közül ki jön, a szószólók szakértőire gondolok. Lehetőség szerint ezt minél előbb kéne tudni, mert ennek szellemében fogok a vendéglátóegységekkel tárgyalást folytatni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Tehát a hét folyamán még jelezzenek, rendben.

KISSNÉ KÖLES ERIKA szlovén nemzetiségi szószóló: Azt még nem tudom, hogy elnök úr, Anita nagyjából átnézte-e a programot. Sok változtatást nem akarunk. Még egy falu jelentkezett, hogy nagyon szívesen vennék, ha oda is bepillantának, ez Kétvölgy. Nem tudom, hogy ezt hogy fogjuk tudni belezsúfolni, mindenesetre megpróbáljuk. Köszönöm.

ELNÖK: Nyilván ülést is tervezünk, ezt vegyék majd figyelembe a program szervezői.

KISSNÉ KÖLES ERIKA szlovén nemzetiségi szószóló: Kétórát tervezünk.

ELNÖK: Igyekszünk, igen. Talán még annyit tájékoztatásul, hogy múlt héten csütörtökön ismét tárgyaltunk a nemzetiségi törvény módosításáról az ONÖSZ képviselőivel. Több elnök is részt vett, ahogy tőlünk is több szószóló részt vett ezen a tanácskozáson. Dolgozunk rajta. Én most már szeretném úgy letisztázni a héten az anyagot, hogy elkezdjük írni az indoklásokat. Néhány javaslat még felvetődött az ONÖSZ, illetve a szakértőik részéről is. Kértem, hogy a héten küldjék el írásban szövegszerűen, indoklással, úgyhogy még ezekre is várunk választ, és hamarosan a bizottság elé kerülhet az anyag, bízom benne. Mindenképpen a bizottság elé kell kerülnie, hogy ebben az ülészakban még esélyünk legyen az elfogadására is.

Az ülés berekesztése

Van-e más kérdés, észrevétel? *(Nincs jelentkező.)* Ha nincs, köszönöm az aktív részvételt. A napirendet és az ülést lezárom.

(Az ülés befejezésének időpontja: 15 óra 52 perc)

Fuzik János
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Vicai Erika